

Landstingsstyrelsens protokoll

Sammanträdet den 2 juni 2016

§ 102 – 133

Beslutande

Maria Stenberg (S), ordf §§ 102-113, 115-133	Kenneth Backgård (NS), ordf § 114
Glenn Berggård (V), v ordf	Dan Ankarholm (NS)
Anders Öberg (S)	Johnny Åström (NS)
Erkki Haarala (S), ersättare	Doris Messner (NS)
Agneta Lipkin (S)	Anders Josefsson (M), ersättare
Gustav Uusihannu (S), ersättare	Lars-Åke Mukka (C)
Anita Gustafsson (S)	Jens Sundström (L)
Agneta Granström (MP)	

Övriga

Veronika Sundström, landstingsdirektör
Tarja Lepola, ekonomi- och planeringsdirektör

Sekreterare

Inga Gustafsson

Justerat den 13 juni 2016

Maria Stenberg, ordf §§ 102-113, 115-133

Justerat den 21 juni 2016

Justerat den 21 juni 2016

Kenneth Backgård, ordf § 114

Lars-Åke Mukka (C), justerare

Bevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på landstingets officiella anslagstavla den 21 juni 2016. Överklagandetiden utgår den 13 juli 2016

Inga Gustafsson

Val av protokolljusterare	3
Slutlig föredragningslista.....	3
Närvarorätt.....	3
För kännedom	3
Rapport från styrgruppen för bildandet av Region Norrbotten.....	3
Rapport från Internationella beredningen	4
Landstingsdirektörens rapport	4
Delårsrapport januari-april 2016.....	4
Strategisk plan 2017-2019	12
Ändringar till följd av landstingets nya uppdrag som regionalt utvecklingsansvarig	15
Deltagande i förberedelsearbetet för regionbildning	17
Motion nr 1-16 om folkomröstning i storregionfrågan.....	65
Ansvarsfrihet år 2015 för Norrlandstingens regionförbund.....	20
Årsredovisning och revisionsberättelse 2015 för samordningsförbundet Activus	21
Årsredovisning och revisionsberättelse 2015 för samordningsförbundet Consensus	22
Årsredovisning och revisionsberättelse 2015 för samordningsförbundet Pyramis	23
Återremitterat ärende: Styrelsens beredning av hälso- och sjukvårdsberedningarnas verksamhetsrapport för år 2015.....	23
Ändringar i regelverk för avgifter.....	29
Nya avgifter för intyg och hälsokontroller.....	31
Avsättning till kapitalförvaltning	32
Yttrande över slutbetänkandet – Effektiv vård (SOU 2016:2)	34
Yttrande över betänkandet EU på hemmaplan (SOU 2016:10).....	38
Yttrande över betänkandet, Låt fler forma framtiden (SOU 2016:5)	41
Strategi för landstingets dokumentation och information 2016-2018.....	46
Investeringar 2016	47
Projektering för om- och tillbyggnad av äldreboende vid Överkalix hälsocentral	49
Medfinansiering Projekt Filmens nya Norrbottningar	50
Medfinansiering projekt Integration och tillväxt i Norrbotten.....	52
Medfinansiering till BD Songwriters 2.....	55
Medfinansiering till Centre for Interorganisational Innovation Research (CiiR) 3.0	58
Medfinansiering Fly Lapland.....	62
Landstingsstyrelsens rapport.....	68

§ 102

Val av protokolljusterare

Ledamoten Lars-Åke Mukka (C) utses till att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 103

Slutlig föredragningslista

Slutlig föredragningslista för sammanträdet fastställs.

§ 104

Närvarorätt

Beslutas att hela dagens sammanträde ska vara offentligt.

§ 105

För kännedom

Delegationsbeslut m m enligt bilaga.

§ 106

Rapport från styrgruppen för bildandet av Region Norrbotten

Maria Stenberg (S), ordförande, informerade om att propositionen är klar och är på väg till riksdagen, samt från senaste styrgruppsmötet där det bl a infor

merades om att landstingets märke ska behållas oförändrad, vilket gör att omskyllningen blir minimal.

§ 107

Rapport från Internationella beredningen

Dnr

Ärendebeskrivning

Beredningen lämnar rapport enligt bilaga.

§ 108

Landstingsdirektörens rapport

Dnr 6-16

Ärendebeskrivning

Landstingsdirektörens rapport enligt bilaga.

§ 109

Delårsrapport januari-april 2016

Dnr 4-16

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsens plan utgör utgångspunkt och struktur för delårsrapporten som sammanställs per april och augusti.

Ekonomiskt delårsresultat

Landstinget redovisar ett negativt resultat efter finansnetto med 9 mkr, vilket är 42 mkr bättre än föregående år men en avvikelse med -50 mkr mot budget. Resultatet har belastats med 14 mkr i omställningskostnader för fastigheter.

Skatteintäkterna har ökat med 290 mkr, huvudsakligen till följd av höjd skatt. Bidrag och utjämning har minskat med 22 mkr. Verksamhetens nettokostnader har ökat med 211 mkr vilket är en ökning med 6,4 procent jämfört med föregående år med hänsyn tagen till omställningskostnader och att föregående år erhöles återbetalning med 44 mkr från AFA avseende 2004 års erlagda försäkringspremier.

Personalkostnader har ökat med 57 mkr (4,3 procent) exkl. pensioner. Av ökningen avser 1,9 procent avtalsökningar och 2,5 procent avser volymökningar och ökning av övertid. Arbetad tid har ökat med 2 procent (112 årsarbetare) och övertidstimmar har ökat med 22 procent (20 årsarbetare). Kostnader för inhyrd personal uppgår till 79 mkr vilket är i samma nivå som föregående år.

Pensionskostnaderna har ökat med 25 mkr (12,6 procent) jämfört med föregående år, vilket beror på fler anställda och att fler kommer över brytpunkten 7,5 basbelopp i lön vilket gör att lönedelarna däröver kostar betydligt mer. Kostnaden ökar från 4,5 % till 30 % på lönedelar över 7,5 basbelopp. Finansiella kostnaderna på pensionsskulden minskar däremot med 8 mkr på grund av lägre ränteläge.

Övriga kostnader har ökat med 59 mkr (9 procent) och är hänförligt till bland annat sjukresor, sjuktransporter, laboratorieundersökningar, konsulter mm.

Divisionerna redovisar ett negativt resultat med 118 mkr vilket är 46 mkr sämre än resultatmålet för perioden och 39 mkr sämre än föregående år.

Divisionernas ekonomiska handlingsplaner avviker negativt med 18 mkr mot plan och samtidigt ökar andra kostnader mer än planerat, t ex läkemedel och riks- och regionvård.

Ekonomisk årsprognos

Årsprognosen pekar på ett överskott på 168 mkr vilket är 154 mkr sämre än budget. Finansnettot prognostiseras bli 11 mkr bättre än budget.

Prognosen visar att verksamhetens intäkter ökar med 3,6 procent jämfört med föregående år. Personalkostnaderna beräknas öka med 5,5 procent och övriga kostnader med 3,9 procent. Nettokostnadsökningen bedöms således bli 4,9 procent på helåret.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning bedöms öka med 11,6 procent i jämförelse med föregående år. Det är 19 mkr sämre än budget.

Ekonomi i balans

Samtliga verksamheter har 2016 uppdrag att minska kostnaderna med 205 mkr jämfört med 2015. Hälso- och sjukvårdsdivisionerna har resultatkrav för 2016 som innebär krav på kostnadsreduktion med 186 mkr. Övriga verksamheter har uppdraget att vidta åtgärder motsvarande 1,6 procent eller 19 mkr.

Divisionernas prognoser för 2016 pekar på ett underskott med -339 mkr vilket är 157 mkr sämre än resultatmålet. En förklaring är att de ekonomiska handlingsplanerna för hälso- och sjukvårdsdivisionerna som planeras ge effekt med 186 mkr endast hinner ge effekt med 66 mkr under året och således förskjuts effekterna framåt i tiden. Samtidigt ökar andra kostnader.

För att uppnå beslutade ekonomiska resultatmål är det nödvändigt att divisionerna arbetar aktivt med åtgärder i handlingsplanerna. Löpande uppföljningsmöten hålls med divisionerna.

Styrelsens samlade bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål

I delårsrapporten finns mål inom respektive perspektiv sammanställda. Där uppgift finns att tillgå presenteras även en måluppfyllelse. Målen ska ses som styrande, är högt ställda och finns inom områden med förbättringspotential. I vissa fall är målen långsiktiga vilket innebär att de sträcker sig längre fram i tid, målet ska då ses som en förväntad utveckling på sikt. Styrelsens sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen för respektive perspektiv:

Medborgare

Nöjda medborgare

När det gäller förtroende för landstingets hälsocentraler de senaste fyra åren så ligger länet relativt stabilt på drygt 60 procent med mycket eller ganska stort förtroende. Förtroendet har minskat till 56 procent bland kvinnor. Förtroendet för länets sjukhus ligger på cirka 70 procent, vilket är i nivå med riket. Tre av fyra norrbottningar upplever att de har tillgång till den vård de behöver, en siffra som är något lägre än riksgenomsnittet.

Landstinget har ett mål om att minska andelen som har lågt socialt deltagande. En minskning har skett. Knappt var fjärde norrbottning rapporterar lågt socialt deltagande, färre kvinnor än män.

Insatserna för goda livsmiljöer genom medvetna miljöval inom landstingets verksamhet fortsätter. Trots det uppnås inte andelen ekologiska livsmedel och minskade koldioxidutsläpp men bedömningen är att utvecklingen går i rätt riktning.

Länstrafiken har under flera år varit bland de som fått bäst betyg i landet vad gäller nöjdhet bland kunder, visar Kollektivtrafikbarometern, en branschgemensam kvalitets- och attitydundersökning från serviceorganisationen Svensk Kollektivtrafik. Kollektivtrafikbarometern genomförs löpande under hela året. Ett representativt urval av svenska folket mellan 15-75 år intervjuas via telefon. I Norrbotten intervjuas 100 länsbor via telefon varje månad med frågor om kollektivtrafiken.

Målet för Norrbotten är att minst 80 procent av resenärerna, de som reser med kollektivtrafiken en gång i månaden eller mer, ska bedöma sin sammanfattningsvisa nöjdhet med kollektivtrafiken som fyra eller fem på en femgradig skala. Den sammanfattande nöjdheten för Länstrafiken i Norrbotten år 2015 är 54 procent för de som reser sällan eller aldrig och 70 procent för de som reser regelbundet. Jämfört med 2014 är det en förbättring med en procentenhet för sällanresenären och en försämring med fyra procentenheter för de som reser regelbundet.

Nöjdheten hos alla länets kollektivtrafikkunder, med både regional och lokal trafik, är 77 procent vilket gör norrbottningarna bland de nöjdaste kollektivtrafikkunderna i hela Sverige.

Sveriges bästa självskattade hälsa

Målet är att norrbottningarna ska ha Sveriges bästa självskattade hälsa år 2020, de ska må bra och leva ett långt liv på ett sätt som gör att medellivslängden ökar. Hälsoutvecklingen i Norrbotten är överlag positiv, människor lever längre och dödligheten i hjärt- och kärlsjukdomar har minskat. Fler barn får en tobaksfri livsstart. Färre ungdomar och vuxna röker och dricker alkohol. Trots detta är länet långt från målet om bästa självskattade hälsan i riket.

Prognosen för länets nyfödda pojkar visar att de har den lägsta förväntade medellivslängden i riket. Genom förändrade levnadsvanor, livsvillkor och medicinska insatser har dödligheten i hjärt- och kärlsjukdomar minskat i hela riket under de senaste decennierna, detta har gjort att medellivslängden ökat (Öppna jämförelser av hälso- och sjukvården 2013). I Norrbotten finns fortfarande ett jämförelsevis stort utrymme för förbättring när det gäller minskad dödlighet i hjärt- och kärlsjukdomar, framförallt bland män. Detta är förklaringen till en lägre medellivslängd för männen i länet jämfört med riket. Det

finns fler med ohälsosamma levnadsvanor i länet än i riket. Andelen med fetma och övervikt är högre i länet och framförallt män visar en negativ utveckling över tid. Utbildningsnivå har en stark koppling till levnadsvanor, högre utbildningsnivå förknippas med bättre levnadsvanor. Invånarna i kommunerna i länet visar stora skillnader i hälsa och levnadsvanor. För att uppnå en jämlik hälsa och goda levnadsvanor behöver både länets avvikelser från riket och skillnaderna mellan kommunerna minska.

Verksamhet

En effektiv verksamhet med god kvalitet

Resultaten från markörbaserad journalgranskning och den nationella punktprevalensmätningen för trycksår, basal hygien och vårdrelaterade infektioner visar att andelen vårdskador minskar men att målet på fem procent fortfarande inte nås. De vanligast förekommande vårdskadorna är fortfarande urinvägsinfektioner och blåsöverfyllnad. Andelen trycksår ökar något och Norrbotten ligger fortfarande lågt när det gäller förebyggande insatser.

Tillgängligheten till primärvård via telefon och läkarbesök samt besök inom specialiserad vård fortsätter att vara relativt stabil. Däremot konstateras klart försämrad tillgänglighet till operationer/behandling inom specialiserad vård i jämförelse med samma period förra året. Tillgängligheten till både besök och operationer/behandling är sämre än riket. Idag finns kvällsöppna hälsocentraler i fyra av länets fem närsjukvårdsområden och fler kommer att införas under året. Antalet inlogningar i e-tjänsterna på 1177 ökar stadigt liksom antalet inkomna ärenden. Förberedelser pågår för att kunna tillgängliggöra tidbokning via webb och Journalen via nätet införs inom kort i länet.

Inom projektet vård på distans testas och utarbetas koncept för akut omhändertagande och mottagning via distansöverbryggande teknik. Breddinförande av vård på distans planeras från hösten 2016 med prioritering glesbygd i ett första skede. Implementering av förra årets standardiserade vårdförlopp fortsätter och de 13 beslutade vårdförloppen för 2016 ska vara införda i november.

Arbetet med att göra landstingets verksamheter jämställda och jämlika fortsätter. Ett 20-tal verksamheter, främst inom hälso- och sjukvård, bemötandecertifieras under 2016.

Sammanfattningsvis pekar resultaten på att utvecklingen går åt rätt håll inom flera områden, men krafttag behövs framförallt för att förbättra tillgänglighet till den specialiserade vården.

Helhetsperspektiv med människan i centrum

Resultat från nationella patientenkäten inom länets akutmottagningar visar ett bättre resultat än riket inom samtliga indikatorer förutom kontinuitet och koordinering. Andelen oplanerade återinskrivningar har minskat något i jämförelse med samma period föregående år, men ligger fortfarande på en hög nivå.

En handlingsplan för patient- och brukarmedverkan håller på att utarbetas tillsammans med kommunerna utifrån gemensam strategi inom området.

Sammanfattningsvis bedöms resultaten inom helhetsperspektivet vara goda men fortsatta förbättringar behövs.

Kunskap och förnyelse

Konkurrenskraftig region

Målet är att andelen som påbörjar högre studier inom 3 år efter avslutad gymnasieutbildning ska vara samma i Norrbotten som för riket, för både kvinnor och män. Resultatet är lika som nuläget i planen och förväntas inte ändras.

Andelen med eftergymnasial utbildning ökar oavsett kön, men närmar sig inte riksnivån. Skillnaden mellan könen i andel med eftergymnasial utbildning har ökat successivt de senaste tio åren.

Fler kvinnor än män i Norrbotten väljer eftergymnasial utbildning. Detta får sannolikt konsekvenser för framtida möjligheter till arbete och hälsa i relation till kön och särskilda utmaningar för en hållbar utveckling.

Antalet nystartade företag ska öka men utvecklingen är relativt stabil och minska något. Även utvecklingen för antal konkurrer är stabil med viss ökning. En konjunkturedgång för länets gruvindustri till följd av minskade malm- och mineralpriser påverkar mindre företag som levererar tjänster och produkter till de större företagen.

Långsiktig förnyelse

Samlad akademisk kompetens och utvecklingsmöjligheter är viktigt ur många perspektiv, inte minst ur rekryteringssynpunkt. Vi har en fortsatt positiv utveckling när det gäller utveckling av kreativa akademiska miljöer vilket visar sig genom att antalet forskarutbildade medarbetare fortsätter öka. Även antalet publikationer av vetenskapliga artiklar ökar. Den vetenskapliga produktionen från våra forskare ligger på en stabil, förhållandevis hög nivå och är ett resultat av den allt mer utvecklade akademiska miljön.

Ingen ökning av antalet pågående läkemedelsstudier har påvisats men det pågår såväl nationella, regionala som lokala aktiviteter för att skapa en infrastruktur som underlättar för klinisk och läkemedelsinitierad forskning.

Delmålet för strategisk styrning av förnyelseinitiativ har ännu inte uppfyllts, men etablering av *Utvecklingsforum*, med ett landstingsövergripande uppdrag att samordna och förankra externt finansierade utvecklingsprojekt inom hälso- och sjukvård, är ett steg i rätt riktning. Det samma gäller för arbetet med att samordna och tydliggöra processer för förbättringsarbetet. Ett exempel är konferensen *Utvecklingskraft* som syftar till att öka kunskap och sprida goda exempel på förbättringsarbeten som genomförts i verksamheter. En strategi för förbättringsarbete och innovation håller på att utarbetas, liksom en strategi för utbildning och forskning.

Medarbetare

Attraktiv arbetsgivare

Landstinget arbetar systematiskt för att främja mångfald och jämställda och jämlika villkor. För att nå målet för lika rättigheter och möjligheter, krävs fortsatta prioriteringar av aktiva åtgärder.

För att uppnå delmålet - ett hållbart arbetsliv - krävs långsiktigt arbete inom kompetensförsörjning samt att ge förutsättningar för chefer att vara chefer och utöva sitt ledarskap. Rätt använd kompetens och systematisk kompetensväxling är en förutsättning. Detta kommer att leda till måluppfyllelse på längre sikt.

Aktivt medarbetarskap

Landstingets delmål - delaktiga och engagerade medarbetare - har förbättrats, men fortsatt arbete med att skapa ett hållbart medarbetarengagemang

krävs. Vidare konstateras att målen inom - hälsofrämjande miljö - inte har uppnåtts. Sjukfrånvaron och frisknärvaron har inte nått måtten för måluppfyllelse på övergripande nivå. Åtgärder vidtas inom olika områden för att på sikt nå målet. Det är ett utmanande mål som kräver stora insatser under många år.

Ekonomi

Ekonomi som ger handlingsfrihet

Landstinget ska enligt kommunallagen ha en ekonomi i balans, d v s intäkterna ska överstiga kostnaderna. Resultatet per april är ett underskott med -9 mkr. En förklaring till periodens negativa resultat är kommande avvecklingskostnader för fastigheter med 14 mkr som har bokförts på perioden. Divisionerna redovisar ett resultat för perioden som är 46 mkr sämre än resultatmålet och endast tre av sex divisioner uppnår resultatmålet för perioden.

Årsprognosen för 2016 pekar på ett resultat på 168 mkr vilket är 2,2 procent av verksamhetens nettokostnader. Divisionernas prognoser för 2016 pekar på ett underskott med -339 mkr vilket är 157 mkr sämre än resultatmålet. En förklaring är att de ekonomiska handlingsplanerna för hälso- och sjukvårdsdivisionerna som planeras ge effekt med 186 mkr endast hinner ge effekt med 66 mkr under året och således förskjuts effekterna framåt i tiden. Samtidigt ökar andra kostnader.

Målet att ha ett positivt resultat med 2 procent av skatter, utjämning och generella statsbidrag uppnås inte för perioden. Årsprognosen pekar visserligen på ett positivt resultat med 2 procent men årsprognosen uppnår inte resultatmålet för året som är 322 mkr. Sammantaget bedöms målet inte uppnås under året.

Ekonomi som inte belastar kommande generationer

För att uppnå fullmäktiges mål måste landstinget ha förmåga att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningar som gäller och samtidigt ha en kostnadseffektiv verksamhet med effektiva processer med fokus på resultat för kund/patient. Effektiva verksamheter/processer kännetecknas av god medicinsk kvalitet, god produktivitet och kostnadseffektivitet, utvecklad samverkan, hög tillgänglighet och hög patienttillfredsställelse.

Under de senaste åren har kostnaderna i hälso- och sjukvård ökat samtidigt som antalet besök, vårdtillfällen, vårddagar, operationer, och DRG-poäng har minskat. Produktiviteten har minskat och samtidigt ökar antalet patienter som får vänta på besök och behandling. Under första tertialen 2016 fortsätter utvecklingen med minskade vårdvolym och ökade kostnader, nettokostnaderna ökade med 6,4 procent jämfört med 2015.

De senaste årens utveckling är inte hållbar. Landstingets mål är tydligt; verksamheterna måste anpassas till intäkterna och verksamheterna ska bedrivas kostnadseffektivt. Det betyder att kostnadsnivån i hälso- och sjukvård måste reduceras i storleksordningen 250 mkr. Fokuseringen på produktivitet och effektivitet i processerna måste öka. Det kräver strukturerat arbete med produktions- och kapacitetsplanering, kompetensväxling, distansvård mm. Det arbetet behöver intensifieras.

Förslag till beslut

Årsprognosen 168 mkr pekar visserligen på ett positivt resultat med 2 procent men årsprognosen uppnår inte resultatmålet för året som är 322 mkr.

En förklaring är att de ekonomiska handlingsplanerna som planeras ge effekt med 205 mkr endast hinner ge effekt med 85 mkr under året och således förskjuts effekterna framåt i tiden. Resultatmålet för året, 322 mkr, är en förutsättning för att under 2016 kunna återställa tidigare års balanskravsunderskott.

- 1 Landstingsstyrelsen ger landstingsdirektören i uppdrag att jobba vidare med åtgärder inom följande områden för att förbättra det prognostiserade resultatet:
  - Minska användningen av inhyrd personal och övertid
  - Minska sjukskrivningar
  - Öka produktiviteten bland annat genom strukturerad produktions- och kapacitetsplanering, kompetensväxling, översyn av tidsanvändningen i vården mm
  - Översyn av vårdtiderna främst i Kalix och i Kiruna
  - Minska beläggningen på vårdplatserna avseende utskrivningsklara patienter
  - Distansvård
  - Läkemedel
- 2 Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta:
  - Delårsrapport per april 2016 godkänns

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS):

Den inledande texten till punkt 1 ändras till följande:

- Landstingsstyrelsen ger landstingsdirektören i uppdrag att jobba vidare med åtgärder inom följande områden för att *uppnå det budgeterade* resultatet.

Yrkande 3

Anders Josefsson (M) och Lars-Åke Mukka (C):

- Beslutsförslaget avslås.

Yrkande 4

Jens Sundström (L):

Den absoluta merparten av de åtgärder som styrelsen beslutade att utreda för ett år sedan för att åstadkomma en ekonomi i balans är kraftigt försenade och har ännu inte framlagts till styrelsen för beslut. Beskedet just nu är att det inte kommer några förslag förrän i oktober, 1,5 år efter att beslutet togs!

Men det är inte bara förseningarna som är bekymmersamma. Då det råder en konsensus kring att tidigare erfarenheter visar att bara cirka hälften av den tänkta besparingen brukar få genomslag i verksamheten så är volymen på de åtgärder som utreds också för liten.

Förutom de sjukvårdsorganisatoriska förändringar som ska utredas till höstens finansplan enligt det liggande förslaget från majoriteten kring den strategiska planen så behövs det också mer kortsiktiga åtgärder för innevarande år. Rädda det som räddas kan! Kalla in en extra styrelse och extra fullmäktige i slutet av augusti så vi får chansen att ta en ny reviderad budget där man har gått igenom budgetpost för budgetpost för att se vilka utgifter som fortfarande är påverkbara för innevarande verksamhetsår och som därmed skulle kunna frysas inne som en del i att minimera budgetunderskottet vid årets slut.

Vi yrkar på att landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att besluta om en ny lydelse på punkt 2:

- Delårsrapporten läggs till handlingarna med ovanstående kommentarer och ett uppdrag till landstingsstyrelsen att komma tillbaka med ett underlag för att ta ett reviderat budgetbeslut redan i augusti

Propositionsordning

Ordföranden ställer först proposition på yrkande 2 och finner att det bifalls. Därefter ställer ordföranden proposition på yrkandena 1, 3 och 4 och finner att yrkande 1 vinner majoritet

---

Beslut

- 1 Landstingsstyrelsen ger landstingsdirektören i uppdrag att jobba vidare med åtgärder inom följande områden för att uppnå det budgeterade resultatet.
  - Minska användningen av inhyrd personal och övertid
  - Minska sjukskrivningar
  - Öka produktiviteten bland annat genom strukturerad produktions- och kapacitetsplanering, kompetensväxling, översyn av tidsanvändningen i vården mm
  - Översyn av vårdtiderna främst i Kalix och i Kiruna
  - Minska beläggningen på vårdplatserna avseende utskrivningsklara patienter
  - Distansvård
  - Läkemedel
- 2 Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige besluta:
  - Delårsrapport per april 2016 godkänns

Reservation 1

Av Lars-Åke Mukka (C) och Anders Josefsson (M) till förmån för yrkande 2.

Reservation 2

Av Jens Sundström (L) till förmån för yrkande 3.

§ 110

Strategisk plan 2017-2019

Dnr 3-16

Ärendebeskrivning

I juni varje år ska landstingsfullmäktige besluta om en strategisk plan. Planen innehåller vision, verksamhetside, planeringsförutsättningar samt för de fem perspektiven två strategiska mål med framgångsfaktorer. Den lagstadgade treårsbudgeten ingår också.

I november antar fullmäktige en finansplan som innehåller uppdatering av de ekonomiska förutsättningarna. Förutsättningarna kan avvika från den strategiska planen och detta har landstingsstyrelsen att förhålla sig till.

Fullmäktige har höjt skatten som en del i att nå en ekonomi i balans. Samtidigt har verksamheten uppdraget att ta fram och genomföra åtgärder motsvarande 250 mkr i kostnadsreduktion. Minskningen av kostnader i hälso- och sjukvården går inte i den takt som behövs. Även om kostnadsreduktionen på 250 mkr genomförs nås inte en ekonomi i balans då kostnadsökningstakten är högre än intäktsutvecklingen.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen förslår fullmäktige att:

- 1 Strategisk plan 2017-2019 antas.
- 2 Ge styrelsen i uppdrag att identifiera åtgärder för att anpassa hälso- och sjukvårdsorganisationen till den ekonomiska verklighet som föreligger. Områdena ska redovisas till landstingsfullmäktige i Finansplanen för 2017-2019.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S), Anders Öberg (S):

Beslutsförslaget bifalls med följande ändringar i Strategisk plan 2017-2019:

- Sid 7 Under rubriken Balanserad styrning, punkten "Medarbetare - inriktad på utveckling av medarbetare,..."
Ny text: Medarbetare - inriktad på attraktiv arbetsgivare som stödjer kompetensutveckling och aktivt medarbetarskap.
- Sid 18 Under rubriken Ökad produktivitet, sista stycket innan effektivitetsdiagrammet kan de två meningarna kortas till en:
Ny text "För att klara vårt uppdrag att bedriva hälso- och sjukvård är det nödvändigt att undersöka och behandla fler, att använda de kvalificerade resurser vi har klokare. Det kan till exempel innebära att förändra rutiner, uppgiftsväxlingar och kompetensväxla mellan olika yrkeskategorier."
- Sid 22 "Kartan" Kunskap och förnyelse
Strategiskt mål A

Ny text: "Konkurrenskraftig och närande region" (samma formulering som på sidan 28)

Bilaga 3

- Landstingsfullmäktige
Landstingsfullmäktige har som uppdragsgivare organiserat ett antal politiska organ för ledning, uppföljning, dialog och kunskapsinhämtning.
- Texten om de olika beredningarna ersätts med följande meningar:
Beredningarna ska öka kunskapen om medborgarnas behov om hälso- och sjukvård, regionens utveckling, förståelse om patienternas och närståendes behov, verka för bättre kontakt mellan medborgarna och förtroendevalda samt för förståelse och ökad samverkan mellan verksamhetsansvariga och förtroendevalda.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS):

- Sjukvårdspartiets förslag till strategisk plan bifalls.

Yrkande 3

Anders Josefsson (M):

- Moderaternas förslag till strategisk plan bifalls.

Yrkande 4

Anders Josefsson (M):

- Punkt 2 i beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 5

Jens Sundström (FP):

Vi yrkar på att landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att besluta att:

Förslaget till strategisk plan 2017-2019 fastställs med nedanstående ändringar och tillägg:

- Sid 5 Första meningen under "Verksamhetside" ändras till:
"Landstinget arbetar för Norrbottningarnas välfärd och styrs ytterst av norrbottningarna själva genom fria val."
- Sid 7 Nytt första stycke under rubriken "Beställar- och utförarmodell i Vårdvalet: Närsjukvårdsreformen fullföljs och färdigställs genom att inarbeta den i Vårdval Norrbotten."
- Sid 8 Nytt stycke under rubriken "Styrning kollektivtrafik" Den regionala kollektivtrafiken ska bedrivas kostnadseffektivt varför försöken med tågverksamhet ska avvecklas. Även den flygverksamhet som på försök bedrivs i Arctic airlinck ska avvecklas.
- Sid 10 meningen "Egenförsörjningen inom energi och livsmedelsområdet ska öka" under stycket Hållbar utveckling stryks.
- Sid 12 Tillägg nytt stycke under rubriken "Region Norrbotten": Landstingets egna internationella arbete i CPMR och AER avvecklas och kanaliseras istället via vårt arbete i SKL och North Sweden European Office.
- Sid 12 Tillägg nytt stycke under rubriken "Region Norrbotten": "En översyn av landstingets bolagsengagemang både vad gäller omfattningen ekonomiskt och möjligheten till sammanslagningar av överlappande verksamhet genomförs."

- Sid 25 Tillägg nytt stycke under rubriken Strategiskt mål: "Att vi kan säkerställa tillgången på läkare i jour inom rimligt avstånd, en fungerande ambulanssjukvård och vårdplatser i alla kommuner är viktigt för att en god och hållbar vård i glesbygden ska utvecklas. Sjukvården i malmfälten samordnas till ett länsdelssjukhus.
- Sid 25 Tillägg nytt stycke under rubriken Strategiskt mål: "Utred ett system med Försteläkare i primärvården, särskilda tjänster för allmänläkare på distanstjänstgöring och/eller en allmänläkarpool som inte är bunden till en särskild hälsocentral skulle kunna minsta kostnaderna för stafettläkare och garantera verksamheten på våra sämst fungerande enheter."
- Sid 25 Tillägg nytt stycke under rubriken Strategiskt mål: Utred hur resursutnyttjandet mellan landstingets egna Hälsocentraler och mellan landstingsdrivna och privata HC kan öka. Ett borttagande av "karensen" att få arbeta åt NLL efter att ha avslutat sin anställning kan vara en del av det.
- Sid 25 Tillägg nytt stycke under rubriken Strategiskt mål: "Utred vilka behandlingar och patientgrupper som till rätt kostnad och bibehållen kvalitet kunde vara lämpliga att handla upp behandling för av annan vårdgivare för att frigöra resurser att bemanna upp vår organisation som det är tänkt med fast personal och minska kostnaderna för inhyrd personal.
- Sid 30 Tillägg nytt stycke under rubriken "Strategiskt mål: " För att klara framtida kompetensförsörjning är det viktigt att det avsätts pengar i budgeten för särskilda satsningar på kvinnodominerade yrkesgrupper som släpar efter i lön. Förslag ska tas fram på hur våra anställda ska kunna få större möjlighet att styra över sin arbetstid, arbetstidens förläggning, möjlighet att friskvård och liknande förmåner på arbetstid och bättre möjligheter till korttidsledighet för privata ärenden. Våra allmänna anställningsvillkor måste kunna konkurrera med den privata marknaden vad gäller fler möjligheter till olika "vanliga" förmåner och förmåner mot nettolöneavdrag.
- Sid 37 Ekonomiska ramar: Ramarna för den politiska verksamheten minskas med 10 %. Regional utveckling och kultur med 20 % och Hälsocentraler och sjukvården med 4 %.

Propositionsordning

- Ordföranden ställer proposition på yrkandena 1, 2 och 3 och finner att yrkande 1 vinner majoritet.
  - Ordföranden ställer proposition på punkt 2 i beslutsförslaget och finner att det bifalls.
  - Ordföranden ställer proposition på yrkande 5 och finner att det avslås.
-

Beslut

Beslutsförslaget bifalls med tillägg enligt yrkande 1.

Reservation 1

Av Kenneth Backgård (NS) till förmån för yrkande 2

Reservation 2

Av Anders Josefsson (M) till förmån för yrkande 3.

Reservation 3

Av Jens Sundström (FP) till förmån för yrkande 5.

Särskilt yttrande

Av Lars-Åke Mukka (C):

Centerpartiet gör en blank reservation med anledning av strategisk plan. Anmodar inkomma i dagarna med Centerpartiets förslag.

§ 111

Ändringar till följd av landstingets nya uppdrag som regionalt utvecklingsansvarig

Dnr 2639-16

Ärendebeskrivning

I början av 2015 har Norrbottens läns landsting ansökt hos regeringen (LS § 42-15) om att få överta det regionala utvecklingsansvaret i länet.

I slutet av 2015 gav Finansdepartementet Norrbottens läns landsting tillfälle att yttra sig över departementspromemorian, Regionalt utvecklingsansvar i Uppsala, Västmanlands, Västernorrlands och Norrbottens län (Ds 2015:53). I departementspromemorian föreslog Regeringen att lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län ändras så att även bl.a. Norrbottens län omfattas av lagen. Regeringens förslag innebär att Norrbottens läns landsting tar över det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelsen från och med 1 januari 2017. Förslaget medför också att de berörda landstingen får besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen får betecknas regionfullmäktige respektive regionstyrelse. Dock ska beteckningen landstingsfullmäktige alljämt användas vid val.

Den 27 januari 2016 beslutade landstingsstyrelsen i Norrbottens läns landsting att tillstyrka regeringens förslag om att överföra det regionala utvecklingsansvaret i Norrbottens län till landstinget.

I april 2016 beslutade regeringen att godkänna Norrbottens ansökan och därmed skicka vidare lagändringsförslaget till lagrådet och riksdagen.

Förberedelsearbetet inom organisationen har påbörjats och politiska beslut kring bland annat namnbyte behövs för att kunna gå vidare med till exempel ändringar kopplat till IT-system som påverkas av namnbytet. Det är anledningen till att frågan hanteras innan beslut i riksdagen är fattat.

Riksdagen förväntas få propositionen för beslut innan sommaren 2016 och beslut om att skriva in Norrbotten i Lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län (2010:630) under hösten. Indikationerna är starka att riksdagen kommer besluta i enlighet med regeringens förslag.

Politisk organisation

Lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län (2010:630) innebär att landstinget får besluta att landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen istäl-

let ska betecknas regionfullmäktige och regionstyrelsen. Den juridiska beteckningen är dock även fortsättningsvis Norrbottens läns landsting.

För att hantera det nya uppdraget inrättas ett utskott under styrelsen. Uppdraget innebär att vara regionala politiska företrädare och att löpande följa den utveckling som sker utifrån styrelsens prioriteringar. Därtill kommer även ett ökat antal ärenden inom området regional utveckling och ett behov av möjlighet till frekventare beslutstillfällen. Utskottet ska utifrån fastställt reglemente och delegationsordning besluta i frågor som rör regional tillväxtpolitik, infrastruktur och kultur.

Utskottet ska bestå av sju ordinarie ledamöter och sju personliga ersättare som alla väljs från styrelsen.

Vidare ska landstingsfullmäktiges arbetsordning ändras på så sätt att landstingsfullmäktige ändras till regionfullmäktige.

Namnbyte

Norrbottens läns landsting byter namn till Region Norrbotten. Det innebär att den grafiska profilen ändras. Märket, dvs symbolen NLL, kvarstår men namnet Norrbottens läns landsting ersätts med Region Norrbotten. En första kartläggning av omskyltningsbehov har visat att valet att behålla märket medför en begränsad omskyltning då märket sällan förekommer tillsammans med Norrbottens läns landsting.

I fall att riksdagen inte beslutar enligt regeringens förslag avbryts allt arbete.

Förslag till beslut

Under förutsättning att riksdagen beslutar om att godkänna att skriva in Norrbotten i Lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län (2010:630) föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige fatta följande beslut:

- 1 Landstinget betecknas Region Norrbotten från och med 1 januari 2017.
- 2 Landstingsfullmäktige betecknas regionfullmäktige från och med 1 januari 2017. Dock skall beteckningen landstingsfullmäktige alltjämt användas vid val.
- 3 Landstingsstyrelsen betecknas regionsstyrelse från och med 1 januari 2017.
- 4 Ett regionutvecklingsutskott inrättas under styrelsen med sju ledamöter och sju personliga ersättare.
- 5 Inom utskottet väljer styrelsen för den tid styrelsen beslutar bland utskottets ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

- 6 Landstingsdirektören får i uppdrag att fatta erforderliga beslut som föranleds av riksdagsbeslutet. Beslutet gäller under förutsättning att landstingsfullmäktige beslutar enligt punkterna 1-5.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S), Kenneth Backgård (NS), Agneta Granström (MP) och Glenn Berggård (V):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Anders Josefsson (M):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Anders Josefsson (M) till förmån för yrkande 2.

Särskilt yttrande

Av Lars-Åke Mukka (C) och Jens Sundström (L):

Centerpartiet och Liberalerna vill klargöra på punkt 4 att regionutvecklingsutskottet på sikt ska ändras till en regionutvecklingsnämnd.

§ 112

Deltagande i förberedelsearbetet för regionbildning

Dnr 2641-16

Ärendebeskrivning

Indelningskommittén presenterade den 9 mars ett diskussionsunderlag i form av en karta. Den 31 mars lämnade Indelningskommittén besked i en promemoria kallad ”Sammanfattning efter första omgången av sonderande samtal”.

Indelningskommitténs slutsatser: ”Utifrån de sonderande samtal som vi nu har slutfört drar vi slutsatsen att det finns stöd för vårt förslag till länsindelning för landet som helhet. Det förslag till indelning av Sverige som vi presenterade den 9 mars kommer därför att vara utgångspunkten för kommitténs kommande betänkanden. Vi gör också bedömningen att det finns förutsättningar att genomföra flera förändringar per den 1 januari 2019. Därför går vi nu vidare i processen att ta fram ett delbetänkande till den 30 juni 2016. Vi genomför nu en andra samtalsrunda i syfte att konkretisera utformningen av en ny regional samhällsorganisation och ta fram förslag till delbetänkandet i juni.”

En regionbildning kräver betydande förberedelser såväl inom politikområden som vad gäller förberedelser för regionens praktiska funktionalitet. Diskussionen om hur förberedelsearbetet ska organiseras behöver därför ske under våren 2016 med målsättning att skapa förutsättningar för att en projektorganisation kan börja sitt arbete efter sommaren 2016 om ett delbetänkande presenterats 30 juni.

Mot den bakgrunden har Norrlandstingens Regionförbunds direktions beslutat rekommendera landstingen (NRF 19 april 2016, § 33):

- att erbjuda politiska partier i de fyra nordligaste länen att medverka i en samverkansorganisation för insyn och dialog kring förberedelsearbetet för regionbildning 2019.
- att besluta om finansiering av projektorganisationen enligt befolkningsfördelning.

Beskrivning av samverkansorganisationen

Av beslutsunderlaget från NRF framgår följande angående samverkansorganisationen:

Norrlandstingens regionförbund utgör plattform och koordinerande funktion för utrednings-/förberedelsearbetet. Förbundsordningen medger inga beslut i denna typ av frågor, men det är inte heller avsikten med det förberedande arbetet. Det är en kartläggnings- och beredningsprocess för indelningsdelegerade som från 2018 kommer att kunna fatta beslut för den nya regionens räkning.

Styrgrupp

En styrgrupp ska finnas och bestå av 27 ledamöter. Styrgruppens främsta uppgift är att svara för insyn och förankring. Styrgruppens uppdrag är att följa och överblicka kartläggnings- och förberedelsearbetet, att ge synpunkter på underlag som presenteras och att kontinuerligt informera och återkoppla till sina egna organisationer.

Representation i styrgruppen

Socialdemokraterna har 8 platser i styrgruppen, Moderaterna, Vänsterpartiet och Centerpartiet har 3 platser vardera och Norrbottens sjukvårdsparti, Sverigedemokraterna, Liberalerna, Miljöpartiet och Kristdemokraterna har 2 platser vardera. Partierna erbjuder att utse representanter till styrgruppen enligt fördelning ovan. Representanterna ska utses bland partiernas representanter i landstings-/eller kommunfullmäktige.

Respektive organisation ansvarar för arvoden och omkostnader för sina ledamöters deltagande.

Arbetsgrupper

Det ska också finnas fyra politiska arbetsgrupper med 20 ledamöter i varje grupp: Samverkan kommuner-region, Regional utveckling, Infrastruktur och kultur, Trafik. Frågan om den slutliga indelningen i arbetsgrupper och direktiv för dessa kommer att bedömas vid styrgruppens första sammanträde.

Representation i arbetsgrupperna

Arbetsgrupperna ska bestå av 5 förtroendevalda från varje län, vilket innebär att varje grupp kommer att bestå av 20 förtroendevalda. Varje län ska totalt utse 20 förtroendevalda (från kommun/eller landsting).

Ramverket för det, bör vara valresultat från 2014 års val i landstings-/regionval och eventuella valsamverkan inom länen.

Projektorganisation

Förutom de arbetsgrupper som utses för politikområden finns omfattande behov av förberedelsearbete i administrativa sakfrågor. En projektorganisation är föreslagen under ledning av den politiska styrgruppen. Landstingsdi-

rektörerna utgör beredningsgrupp för ärenden som skall presenteras för styrgruppen.

Projektorganisationen ska bestå av projektledare 100 procent, projektsekreterare 100 procent, kommunikatör 50 procent till en beräknad kostnad med 3 588 000 kr/år. Fördelning mellan landstingen och region Jämtland Härjedalen ger utifrån befolkningsandelar en årskostnad för Norrbottens läns landsting med 1 013 315 kr.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta:

- 1 De politiska partierna representerade i Norrbottens läns landsting, Västerbottens läns landsting, Landstinget Västernorrland och Region Jämtland Härjedalen inbjuds att nominera ledamöter till styrgrupp för regionbildningen, totalt 27 ledamöter. Beslutet gäller under förutsättning att landstingsfullmäktige beslutar om deltagande i förberedelsearbetet.
- 2 De politiska partierna representerade i Norrbottens läns landsting inbjuds att också nominera 5 ledamöter till fyra arbetsgrupper, dvs totalt 20 ledamöter. Beslutet gäller under förutsättning att landstingsfullmäktige beslutar om deltagande i förberedelsearbetet.
- 3 Landstingsdirektören får i uppdrag att organisera tjänstemannadeltagande i förberedelsearbetet.

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige beslutar:

- 4 Norrbottens läns landsting deltar i projekt för förberedelsearbetet för regionbildning enligt förslag från Norrlandstingens regionförbund (NRF 19 april 2016, § 33)
- 5 Ledamöter och ersättare utsedda av Norrbottens läns landsting i styrgrupp och arbetsgrupper ersätts av landstinget. Förtroendevalda med mindre än 40 procent av fast arvode från Norrbottens läns landsting eller någon av Norrbottens kommuner får arvode enligt Kommittéförordning (1998:1474). Därutöver utbetalas ersättning enligt landstingets regler för ersättning till förtroendevalda.
- 6 Kostnaderna för projektorganisationen finansieras inom anslaget för landstingsstyrelsens oförutsedda utgifter för år 2016.
- 7 Val av ledamöter till styrgruppen och arbetsgrupperna delegeras till landstingsstyrelsen.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S) och Glenn Berggård (V):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS), Anders Josefsson (M), Lars-Åke Mukka (C) och Jens Sundström (L):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Dan Ankarholm (NS), Johnny Åström (NS) och Doris Messner (NS), Lars-Åke Mukka (C), Anders Josefsson (M) och Jens Sundström (L) till förmån för yrkande 2.

§ 113

Ansvarsfrihet år 2015 för Norrandstingens regionförbund

Dnr 1276-16

Ärendebeskrivning

Förbundsdirektionen för Norrandstingens regionförbund har upprättat årsredovisning för verksamhetsåret 2015. Årets ekonomiska resultat är 495 tkr vilket föreslås balanseras i ny räkning.

För revision av kommunalförbundet finns fyra revisorer, en från respektive landsting. Varje landstings fullmäktige behandlar förbundets årsredovisning och revisionsberättelse samt beslutar om ansvarsfrihet ska beviljas. Revisorernas kommentarer till följd av granskningen 2014 har föranlett åtgärder i form av översyn av uppdragsbeskrivningar för utskott och beredningar vad gäller formerna för information och rapportering till förbundsdirektionen. Förbundet har beslutat att fr.o.m. 2015 upprätta delårsrapporter. Förbundsdirektionen har också tillvaratagit revisorernas rapport avseende de regionala chefsamrådets arbete.

Revisionen har även lämnat kommentarer till ekonomiskt resultat. I resultatet ingår särskilda kostnader för samverkansprojekt inom laboratoriemedicin/patologi, åtaganden för programråd STRAMA och konsultkostnader vid granskning av ytterfall. Att resultatet blir ett överskott om 495 tkr förklaras av att vissa kostnader inte uppgått till vad som antagits i årets budget. Revisorernas granskning av förbundets verksamhet har inte gett anledning till anmärkning. Revisorerna tillstyrker att regionförbundets årsredovisning godkänns och att ledamöterna i förbundsdirektionen beviljas ansvarsfrihet för 2015 års verksamhet.

Enligt § 7 i förbundsordningen beslutar respektive medlems fullmäktige om ansvarsfrihet för förbundsdirektionen.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

- 1 Landstingsfullmäktige beviljar för sin del förbundsdirektionen i Norrlandstingens regionförbund ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.
- 2 Årsredovisningen för år 2015 läggs till handlingarna.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Protokollsanteckning

Ordföranden Maria Stenberg (S), vice ordföranden Glenn Berggård (V), Anders Öberg (S), Agnetha Granström (MP) samt Dan Ankarholm (NS) anmäler jäv.

Som tillfällig ordförande tjänstgör därför Kenneth Backgård (NS).

§ 114

Årsredovisning och revisionsberättelse 2015 för samordningsförbundet Activus

Dnr 2436-16

Ärendebeskrivning

Samordningsförbundet Activus bedriver finansiell samordning avseende rehabiliteringsinsatser inom Piteå kommun. Samverkande parter är Piteå kommun, Norrbottens läns landsting, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Verksamheten finansieras till hälften av statliga medel och resterande av kommun och landsting med 25 procent vardera. Arbetet syftar till att genom gemensamma insatser underlätta rehabilitering, återgång i arbete och effektiv resursanvändning. Årsredovisning samt revisionsberättelse för verksamheten år 2015 är upprättad. Revisorernas granskning av förbundets verksamhet har inte gett anledning till anmärkning. Revisorerna tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2015 års verksamhet.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige beslutar:

- 1 Årsredovisningen godkänns.
- 2 Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Protokollsanteckning

Anders Öberg (S) och Glenn Berggård (V) anmäler jäv.

§ 115

**Årsredovisning och revisionsberättelse
2015 för samordningsförbundet
Consensus**

Dnr 1034-16

Ärendebeskrivning

Samordningsförbundet Consensus bedriver finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser inom Älvsbyns kommun. Samverkande parter är Älvsbyns kommun, Norrbottens läns landsting, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Verksamheten finansieras till hälften av statliga medel och resterande av kommun och landsting med 25 procent vardera. Arbetet syftar till att genom gemensamma insatser underlätta rehabilitering, återgång i arbete och effektiv resursanvändning. Årsredovisning samt revisionsberättelse för verksamheten år 2015 är upprättad. Revisorernas granskning av förbundets verksamhet har inte gett anledning till anmärkning. Revisorerna tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2015 års verksamhet.

Styrelsens förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige beslutar:

- 1 Årsredovisningen godkänns.
- 2 Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Protokollsanteckning

Anders Öberg (S) och Glenn Berggård (V) anmäler jäv.

§ 116

Årsredovisning och revisionsberättelse 2015 för samordningsförbundet Pyramis

Dnr 1563-16

Ärendebeskrivning

Samordningsförbundet Pyramis bedriver finansiell samordning avseende rehabiliteringsinsatser inom Luleå kommun. Samverkande parter är Luleå kommun, Norrbottens läns landsting, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Verksamheten finansieras till hälften av statliga medel och resterande av kommun och landsting med 25 procent vardera. Arbetet syftar till att genom gemensamma insatser underlätta rehabilitering, återgång i arbete och effektiv resursanvändning. Årsredovisning samt revisionsberättelse för verksamheten år 2015 är upprättad. Revisorernas granskning av förbundets verksamhet har inte gett anledning till anmärkning. Revisorerna tillstyrker att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för 2015 års verksamhet.

Styrelsens förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige beslutar:

- 1 Årsredovisningen godkänns.
- 2 Revisionsberättelsen läggs till handlingarna.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Protokollsanteckning

Anders Öberg (S) och Glenn Berggård (V) anmäler jäv.

§ 117

Återremitterat ärende: Styrelsens beredning av hälso- och sjukvårdsberedningarnas verksamhetsrapport för år 2015

Dnr 35-15

Ärendebeskrivning

I enlighet med den av landstingsfullmäktige fastställda planerings- och uppföljningsprocessen lämnade hälso- och sjukvårdsberedningen sin verksam-

hetsrapport för år 2015 till fullmäktige den 19 november 2015. Fullmäktiges beslut blev att överlämna rapporten till landstingsstyrelsen för beredning.

Inledning

Hälso- och sjukvårdsberedningarna har under verksamhetsåret 2015 haft i uppdrag att arbeta med jämlik hälsa för barn och ungdomar utifrån dessa frågeställningar:

- Är hälsan hos barn och ungdomar lika över länet?
- Vilka faktorer kan vara orsak till eventuella olikheter?
- Vilka faktorer ökar hälsan?
- Hur ska framtida sjukdomstillstånd förebyggas tidigt?

Beredningarnas samlade slutsatser i rapporten:

- Det finns ett behov av att landstingets förebyggande och vårdande insatser anpassas efter barn och ungdomars förutsättningar på respektive ort.
- Det finns ett behov av samordnad och jämlik information från hälso- och sjukvården när det till exempel gäller information från mödra- och barnavårdscentralerna.
- Det finns behov av en översyn av förskrivningen av narkotikaklassade läkemedel till barn och unga i Norrbotten.
- Det finns ett stort behov av utbildning och information kring riskerna med alkohol- och narkotikabruk.
- Landstinget måste bidra till att sprida kunskap och medverka vid informationsinsatser för att motverka mobbing och andra typer av kränkningar.
- Det finns ett behov av information och utbildning om barn och ungas utsatta situation på internet.
- Det är viktigt att hälso- och sjukvården tar barn och ungas hälsa på allvar.
- Landstinget måste samordna sina hälsoinformationsinsatser med kommunerna och skolhälsovården.
- Landstinget måste ständigt aktualisera hälsofrågor i sin kommunikation med allmänheten.
- För en jämlik vård måste landstinget anpassa vårdmötet efter de ungas förutsättningar.
- Det finns ett behov av att landstinget erbjuder jämlikt stöd för familjer i länet.
- Det finns ett stort behov av att landstinget förbättrar samverkan med och mellan kommunerna.

Styrelsens yttrande och förslag till beslut

Landstingsstyrelsen konstaterar att beredningarnas rapport spänner över stor vidd vad gäller barns och ungas hälsa. Jämlikheten är ett förenande fokus och ojämlikheten i hälsa och dess förutsättningar är belyst ur flera perspektiv.

Många orsaker till olikheter i hälsa

Styrelsen konstaterar att vissa samhällsgrupper har mer psykisk ohälsa och riskabla levnadsvanor än andra. Det gäller till exempel psykisk ohälsa och riskbruk av alkohol bland homo- och bisexuella, narkotikamissbruk bland transpersoner och tobaksbruk bland personer med kort utbildning och deras

barn. Det finns även samband mellan diskriminering, mobbning, utanförskap och framtida ohälsa.

Folkhälsopolitisk strategi

Landstingsstyrelsen betonar att det pågår ett arbete med att revidera länets folkhälsopolitiska strategi, vilken beräknas bli klar 2017. Strategin syftar till att utjämna skillnader i hälsa hos länets befolkning i allmänhet och barn och unga i synnerhet. Strategin arbetas fram i bred samverkan med andra regionala aktörer och fokuserar på systematiskt folkhälsoarbete i kommuner och landsting med fokus på jämlik hälsa.

Mödra- och barnhälsovård i länet

Sedan 2009 finns en länsenhet för mödrahälsovård (MHV) och barnhälsovård (BHV) i landstinget. De har i uppdrag att arbeta med samordning, kvalitetssäkring, uppföljning och utveckling för mödra- och barnhälsovård i hela länet. I en revisionsrapport "Jämlik barnhälsovård" från 2015 konstaterade revisorerna att Norrbottens läns landsting inte erbjuder en jämlik, kontinuerligt kvalitetsuppföljd barnhälsovård inom länet. I landstingsstyrelsens svar på denna rapport poängterades att det är viktigt att årligen följa upp och analysera mödra- och barnhälsovård ur ett jämlikhetsperspektiv, och att analysen ska ligga till grund för utvecklingsinsatser som styr mot en likvärdig vård och behandling i hela länet.

Hälsosamtal för jämlik hälsa

Landstinget har de senaste åren intensifierat det strategiska arbetet för att utjämna skillnader i hälsa mellan olika samhällsgrupper och mellan kommuner. Som ett initiativ för jämlik hälsa, har landstinget startat upp hälsosamtal vid några av länets åtta ungdomsmottagningar. Dessa tar upp hälsan i ett helhetsperspektiv eftersom många som besöker ungdomsmottagningarna har riskbeteende och sämre psykiskt välbefinnande. En utmaning är införandet av hälsosamtal där inte särskilda ungdomsmottagningar finns. Hälsosamtal genomförs regelbundet av skolsköterskor för att synliggöra och gagna barns hälsa, generellt och ur ett jämställdhets- och geografiskt perspektiv. Hälsosamtal är ett resultat av samarbete mellan landstinget och länets skolsköterskor. Huvudanledningen till samarbetet är att åskådliggöra hälsa och levnadsvanor bland länets barn och unga så att adekvata åtgärder ska kunna vidtas på skol-, kommun, och länsnivå. Resultaten från dessa samtal används för strategisk samverkan mellan landsting, kommuner och skola. Eleverna får hälsoinformation som satts samman genom samarbetet och parterna gör årligen informationsinsatser via media och andra kanaler.

Vid hälsosamtalen vid ungdomsmottagningar och skolsköterskornas hälsosamtal i skolan, tas alkohol och narkotika upp på ett systematiskt sätt. Samtalen berör levnadsvanor, alkohol/ droger/ doping/ tobak, våld, sexuell och reproduktiv hälsa. Landstinget har återkommande utbildning för berörd personal i frågor som omfattas av samtalen. Det är viktigt att de som utför samtalen alltid har en rutin för att kunna hjälpa personen vidare då behov påvisas.

Landstingsstyrelsen uppfattar inte att förskrivning av narkotikaklassade läkemedel till barn och unga i länet är ett generellt problem. En svag ökning av förskrivning till yngre åldersgrupper kan dock konstateras. I beställarenhetens dialogmöten med allmänläkare på hälsocentralerna är förskrivning av dessa läkemedel en viktig fråga och stor medvetenhet finns. Även expertgruppen för missbruk och beroende följer frågan.

Utvecklingsområden för barn och unga

Ett treårigt samarbetsprojekt, SAM (Samverka Agera Motivera), har startats upp med pilotkommunerna Haparanda och Boden där syftet är att främja psykisk hälsa bland unga i länet. Projektet visar på vikten av samverkan mellan alla olika aktörer kring barn och unga, men även vikten av att barnet/ungdomen själv involveras i detta arbete. Evidensbaserade metoder och åtgärder har implementerats, bland annat metoder som syftar till minskad stress och att öka ungdomarnas förmåga att hantera livets normala motgångar. Resultaten är goda, och den psykiska ohälsan minskar i pilotkommunerna.

De ökande självmordstalen hos barn och unga måste tas på yttersta allvar. De förebyggande insatserna måste intensifieras och samordningen mellan landsting och kommun förbättras. Här vill landstingsstyrelsen nämna att landstinget tillsammans med andra berörda aktörer arbetar med att ta fram en plan för Suicidprevention i Norr. Ett annat exempel är ett projekt som nyligen startat i Piteå kommun, med stöd av landstingets folkhälsocentrum. Där används ett program på högstadiet för att förebygga självmord och självska debeteende, som heter Youth Aware of Mental health (YAM). Programmet har hög evidens bland tillgängliga metoder inom området och lyfts fram av statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU). Inom regeringens pågående satsning inom psykisk hälsa (den så kallade PRIO-satsningen) kommer landstinget, tillsammans med kommunerna i länet, att genomföra behovsanalyser som ska ligga till grund för att genomföra insatser där behoven är störst. Satsningen fokuserar bl a på att identifiera nya arbetssätt att nå barn och unga, men även på att utveckla kompetens och tillgänglighet till ungdomsmottagningar. Landstingsstyrelsen är medveten om ett växande problem där unga utsätts för försök till sexuell exponering och exploatering på internet. Därför behöver de som möter unga få mer kunskap för att fånga upp utsatta målgrupper för att kunna tillhandahålla rätt stöd.

En framgångsfaktor som anges nationellt är en utbyggnad av familjecentraler, vilket beskrivs som en förebyggande och hälsofrämjande insats för att nå alla barn och barnfamiljer i ett tidigt skede av barnets liv. På familjecentraler är mödra- och barnhälsovård samlokaliserade med kommunens öppna förskola och socialtjänst. I Kalix finns Familjens hus sedan 2009, vilket är ett bra exempel på en familjecentral. Verksamheten är kostnadsfri och har ett högt förtroende hos befolkningen. I Kalix är 99 procent av alla blivande föräldrar och nyfödda barn anslutna till familjecentralen. Även Haparanda har startat och Kiruna är intresserade.

Utgångspunkten för mödra- och barnhälsovården är generella insatser som når alla för att minska sociala skillnader i hälsa och därigenom kunna se de som behöver mer stöd och insatser. Statistik som mödra- och barnhälsovårdens länsenhet tar fram årligen, belyser bland annat ojämlikheter i länet och skulle kunna användas som ett underlag så att alla familjer får hälsovård enligt nationell standard. En evidensbaserad grundläggande föräldrautbildning är viktig för att lyckas med att tidigt förebygga hälsoklyftorna i samhället. Barnhälsovården träffar alla barn och har därför goda möjligheter att både fånga upp och förebygga faktorer som leder till ojämlik hälsa.

Barnkonventionen föreslås bli lag

Landstingsstyrelsen vill nämna att en utredning tillsatt av regeringen har i uppdrag att föreslå hur barnkonventionen ska bli lag. Detta arbete innebär bland annat att barns rätt att bli informerade, lyssnade på samt få möjlighet att påverka sin egen vård i våra verksamheter måste stärkas. Detta gäller i samtliga verksamheter både då barn själva har kontakt med hälso- och sjukvård, eller då de är anhöriga till en sjuk eller avliden förälder. Sedan hösten 2015 arbetar en landstingsövergripande grupp med förberedelser för barnkonventionen där folkhälsocentrum samordnar och har ett övergripande strategiskt perspektiv på frågan om barnens rättigheter.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis vill landstingsstyrelsen betona vikten av tidiga insatser, genom inriktning både på barnen och personer i deras närhet. Detta ökar chanserna till att motverka svårare diagnoser, ohälsosamma levnadsvanor och ett fördjupat utanförskap längre fram. Insatserna behöver vara hälsofrämjande, förebyggande och verka utjämnande mellan olika samhällsgrupper och mellan olika geografiska områden. Samsyn krävs hos verksamheter och aktörer som möter barn och unga för att de ungas behov tydligare ska kunna följas upp och tillgodoses varför fortsatt samverkan är angeläget.

Uppdrag

Mot bakgrund av det redovisade avser landstingsstyrelsen att vidta följande åtgärder:

- Säkerställa att den folkhälsopolitiska strategin bidrar till jämlik hälsa för barn och unga i länet och att samverkan med andra aktörer tydliggörs.
- Säkerställa att mödra- och barnhälsovård årligen följs upp ur ett jämlikhetsperspektiv. Analysen ska ligga till grund för utvecklingsinsatser som styr mot en likvärdig vård och behandling i hela länet.
- Säkerställa att erfarenheter och resultat från de pågående projekten i länet tillvaratas och sprids till berörda verksamheter i länet.
- Säkerställa att personer som möter barn och unga får ökad kunskap för att kunna fånga upp och stödja de som har utsatts för sexuell exponering och exploatering på internet. Nätverket för Norrbus är en viktig kanal för spridning av kunskap.
- Verka för att landstinget, tillsammans med berörda aktörer, har inriktning mot att inrätta fler familjecentraler i länet. Evidensbaserad föräldrautbildning bör erbjudas i hela länet.
- Utveckla hälsofrämjande information och kommunikation så att den blir lättillgänglig för olika behov. Utvecklingen av e-hälsotjänster är viktig för en mer jämlik tillgång till hälsofrämjande och förebyggande verksamhet som gynnar barn och unga.
- Säkerställa att åtgärder sätts in för att nå utsatta grupper (exempelvis nyanlända, människor i glesbygd, människor med låg socioekonomisk status) så att de likvärdigt kan tillgodogöra sig insatser och information.

Uppföljning

Landstingsstyrelsen kommer att följa upp och rapportera vidtagna åtgärder i de frågor som hälso- och sjukvårdsberedningarna har aktualiserat och under

år 2017 presentera dessa på en återföringsdag för landstingsfullmäktiges beredningar där det också finns utrymme för dialog och frågeställningar.

Styrelsens förslag till beslut den 3 mars 2016

Mot bakgrund av det redovisade föreslår landstingsstyrelsen fullmäktige att fatta följande beslut:

- 1 Landstingsstyrelsens beredning av hälso- och sjukvårdsberedningarnas rapport för år 2015 godkänns.

Yrkande och beslut vid ärendets behandling i landstingsfullmäktige den 20 april 2016

Yrkande

Elisabeth Lindberg (S):

- Ärendet återremitteras med följande motivering:
Erika Sjöös särskilda yttrande saknades vid handläggning och styrelsens behandling av styrelsens svar på hälso- och sjukvårdsberedningarnas rapport.

Beslut

Ärendet återremitteras

Beredning med anledning av återremiss

Hälso- och sjukvårdsberedning mitt fastställde hälso- och sjukvårdsberedningarnas gemensamma verksamhetsrapport för år 2015 den 22 oktober 2015. Till protokollet lämnade Erika Sjöö (NS) en skriftlig reservation. När fullmäktige den 18-19 november 2015 behandlade Hälso- och sjukvårdsberedningarnas rapport saknades protokollet från sammanträdet med beredning mitt och lades därför på fullmäktiges bord i samband med att ärendet behandlades. Protokollet med den skriftliga reservationen saknades också vid styrelsens och fullmäktiges behandling av styrelsens svar på rapporten.

I Erika Sjöös reservation finns inga kompletteringar till rapporten, vilket innebär att ytterligare fakta som hade kunnat påverka styrelsens svar saknas.

Styrelsens förslag till beslut

Mot den bakgrunden lämnar landstingsstyrelsen ett likalydande svar på Hälso- och sjukvårdsberedningarnas rapport för 2015 som vid sammanträdet den 3 mars 2016.

Landstingsstyrelsen föreslå att landstingsfullmäktige beslutar:

- 1 Landstingsstyrelsens beredning av hälso- och sjukvårdsberedningarnas rapport för år 2015 godkänns.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 118

Ändringar i regelverk för avgifter

Dnr 2642-16

Ärendebeskrivning

Landstinget har möjlighet att finansiera sin verksamhet med avgifter. Inga lokala taxor får finnas utan avgifterna ska fastställas av fullmäktige. I landstinget finns beslut om Regelverk gällande avgifter. Fastställda avgifter tillsammans med de nationella reglerna, sammanställs i "Avgiftshandboken" där tillämpningsanvisningar och rutinbeskrivningar finns.

Förslag till förändring

Nedan anges förslag på tillägg i regelverket för avgifter:

- Avgiften för sjukvårdande behandling ska endast uttas på besök på akutmottagningen eller samlokaliserad jour detta pga. systemstöd saknas för att utta avgift för ambulans på andra enheter.
- Personliga assistenter till patienter som är inlagd i slutenvården betalar som anhörig/följeslagare utan läkarintyg, i eget rum 500 kr när de bor på patienthotellet. Det finns inget beslut sedan tidigare vad dessa ska betala.
- Anhöriga till patienter där det anses att anhöriga behöver vara med patienten i vården betalar 250 kr, som exempelvis palliativ vård när de bor på patienthotellet. Det finns inget beslut sedan tidigare vad dessa ska betala.
- Anställda personer åt Norrbottens läns landstings betalar 500 kr när de är i tjänst och bor på patienthotellet. Det finns inget beslut sedan tidigare gällande detta.

Nationellt beslutade avgiftsförändringar

Glasögonbidrag

En ny lydelse har införts i Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) vilket innebär att bidrag ska lämnas för kostnad för glasögon eller kontaktlinser till barn och unga i åldern 8–19 år. Bidrag ska ges till och med det år då barnet fyller nitton år. Bidraget ska uppgå till minst 800 kr. Syftet med bidraget är att alla barn och unga, oavsett bakgrund eller funktionsförmåga, ska ges de bästa förutsättningarna för att utveckla sin potential och kunna delta på sina egna villkor såväl i skolan som på fritiden. Landstinget ersätts enligt den kommunala finansieringsprincipen. Bidraget föreslås i Norrbottens läns landsting uppgå till 800 kr per år.

Screening för mammografi

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2016 att mammografi regelbundet ska erbjudas avgiftsfritt till kvinnor mellan 40 och 74 år. Syftet med förslaget att göra screening med mammografi avgiftsfri är att öka deltagandet i screeningen. Ett högre deltagande kan minska dödligheten i bröstcancer och tvingande regler bidrar till att vård erbjuds på lika villkor i hela landet. Avgiftsfriheten för mammografi beräknas träda i kraft 1 juli 2016.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår fullmäktige att fatta följande beslut:

Följande tillägg till regler för avgifter införs:

- 1 Avgift för sjukvårdande behandling i ambulans ska endast tas ut vid besök på akutmottagningen eller samlokaliserad jour.
- 2 Personliga assistenter till patienter som är inlagd i slutenvården betalar som anhörig/följeslagare utan läkarintyg, i eget rum 500 kr per dygn när de bor på patienthotellet.
- 3 Anhöriga till patienter där det anses att anhöriga behöver vara med patienten i vården betalar 250 kr per dygn när de bor på patienthotellet.
- 4 Landstingsanställda betalar 500 kr per dygn när de är i tjänst och bor på patienthotellet.
- 5 Bidrag till glasögon eller kontaktlinser för barn och unga uppgår till 800 kronor per år.
- 6 Mammografi för kvinnor mellan 40 och 74 år ska vara avgiftsfri. Beslutet gäller under förutsättning att regeringen beslutar om att avgiftsfri mammografi ska träda i kraft 1 juli 2016.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Lars-Åke Mukka (C):

- Avgiften i punkt 3 och 4 ändras till 100 kronor per dygn.

Propositionsordning

Ordföranden ställer i tur och ordning proposition på beslutspunkterna 1-6 och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Lars-Åke Mukka (C) till förmån för yrkande 2.

§ 119

Nya avgifter för intyg och hälsokontroller

Dnr 2650-16

Ärendebeskrivning

Avgifter för hälsokontroller och intyg regleras i Regler för hälsokontroller, intyg, vaccinationer m.m. Taxan för hälsokontroller och intyg innehåller flera olika typer av intyg och kontroller. Idag består taxan av fem grupper samt en grupp med författningsreglerade intyg. Fyra är olika fasta priser medan den femte är en timtaxa. Dagens intyg är svårhanterligt för personalen, dels på grund av många olika grupper samt svårigheten att räkna ut kostnaden för timtaxan. Att förenkla och begränsa avgiftsnivåerna till att omfatta färre grupper underlättar för personalen skapar tydlighet för patienten.

Förslag till förändring

Följande taxegrupper gäller idag (Grupperna finns specificerade i bilaga):

Typ av insats	Avgift (kr, exklusive moms)
Grupp 1	0
Grupp 2	350 per åtgärd
Grupp 3	700 per åtgärd
Grupp 4	1 050 per åtgärd
Grupp 5	350 per påbörjad femtonminutersperiod
Grupp F	författningsreglerade

Förslag på nya taxegrupper (Grupperna finns specificerade i bilaga):

Typ av insats	Avgift (kr, exklusive moms)	Avgift (kr, inklusive moms)
Grupp 1	0	0
Grupp 2	500 per åtgärd	625 per åtgärd
Grupp 3	1000 per åtgärd	1250 per åtgärd
Grupp F	Författningsreglerade	Författningsreglerade

Taxegrupperna föreslås bestå av tre nivåer samt en författningsreglerad grupp. Den rörliga kostnaden tas bort. Den nya taxegruppen ska underlätta för personalen samt minska risken för felregistrering. Priset gäller oavsett vilken vårdgivarkategori som utför intyget.

För detaljerad information om avgiftsförändringar för varje enskilt intyg och hälsokontroll, se bifogad bilaga Regler för hälsokontroller, intyg och vaccinationer m.m.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige beslutar:

- Att fastställa nya taxegrupper enligt förslag.

- 2 Att ändra avgifter för intyg och hälsokontroller enligt bifogat förslag på Regler för hälsokontroller, intyg, vaccinationer m.m.
- 3 Förändringarna träder i kraft 1 juli 2016.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 120

Avsättning till kapitalförvaltning

Dnr 2646-16

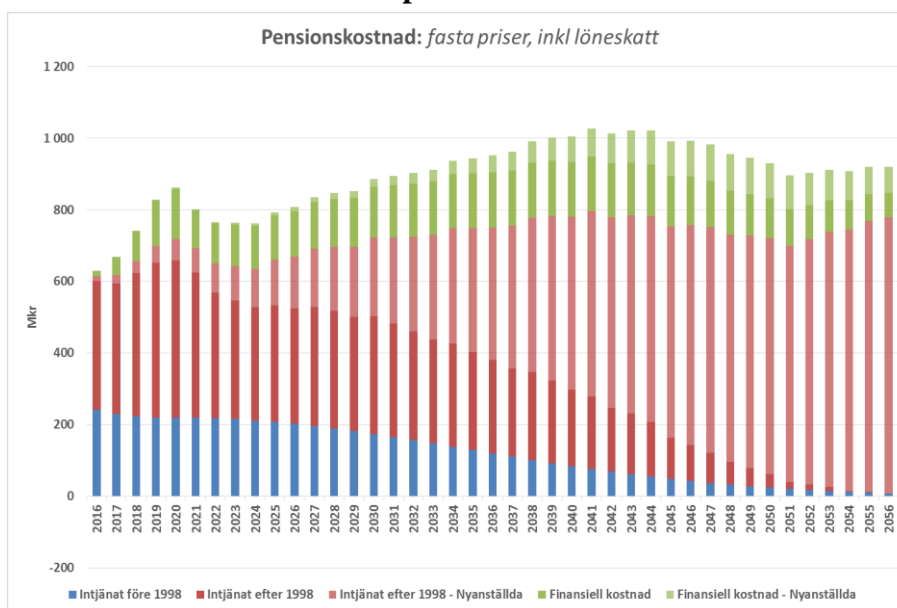
Ärendebeskrivning

2016-05-01 fanns 1 599 mkr i likvida medel, vilket är en ökning av likvida medel med 190 mkr sedan årsskiftet. Likvida medel består av bankkonton 474 mkr, kortfristiga ränteplaceringar 675 mkr och checkräkningskredit 450 mkr. Målet för den kortsiktiga likviditetsförvaltningen är 10 % av nettokostnaderna, ca 730 mkr för att säkerställa betalningarna.

Strategiska planen och likviditetsprognosen visar en ökning av likvida medel med ca 900 mkr närmaste 3-års perioden under förutsättning att verksamheterna klarar sina resultatkrav. Därefter kommer utbyggnaden av Sunderby sjukhus göra att likvida medel inte ökar lika mycket.

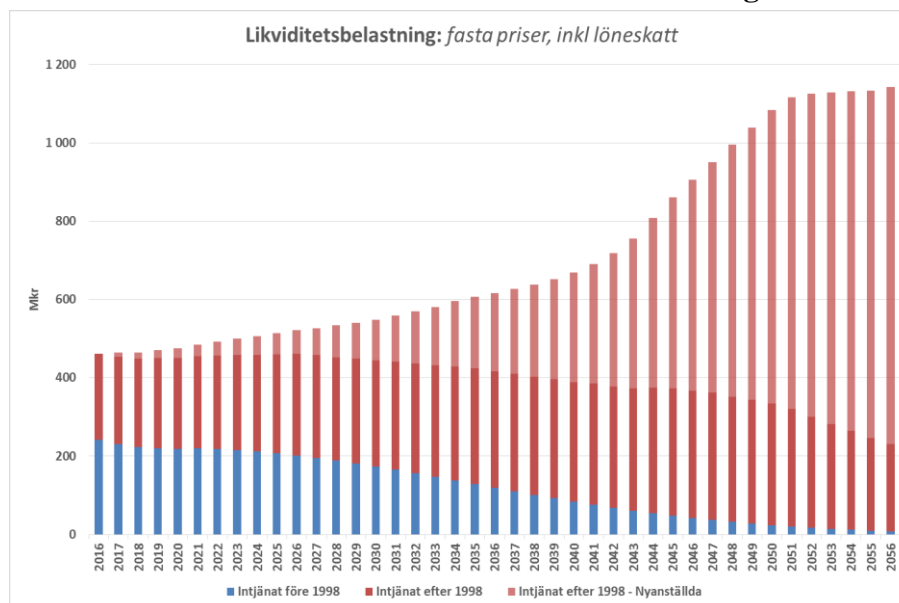
Norrbottens läns landsting har beställt en prognos för utvecklingen av pensionsskulden, pensionskostnaderna och likviditetsbelastningen för kommande 40 åren. Pensionskostnaderna kommer att öka från dagens drygt 600 mkr till drygt 800 mkr år 2026 för att runt år 2040 passera drygt 1 000 mkr. För att möta kostnadsutvecklingen behöver landstinget få avkastning på kapitalförvaltningen så att inte verksamheten måste spara in till ökade pensionskostnaderna, se nedanstående diagram.

Framtida pensionskostnader

Pensionernas framtida likviditetsbelastning

Ekonomi- och planeringsavdelningen föreslår att 400 mkr flyttas från likviditetsförvaltningen till den långsiktiga kapitalförvaltningen för att möta framtida ökade pensionskostnader och likviditetsbelastning för utbetalning till pensioner.

Motiv till att flytta likvida medel till kapitalförvaltningen är

- Nordea signalerar att börja ta betalt för likvida medel på bankkonton. I dagsläget kostar det ingenting att nyttja checkkrediten.
- Bättre avkastning i den långsiktiga kapitalförvaltningen. Dagens ränteläge gör att det är väldigt svårt att överhuvudtaget hitta avkastning i räntefonder.
- Landstinget behöver göra avsättningar till den långsiktiga förvaltningen för att möta framtidens ökade pensionsutbetalningar som går från knappt 500 mkr idag till ca 600 mkr år 2036 till ca 1 100 mkr 2050 se ovanstående diagram.

Förslag till beslut

- 1 För att möta framtida ökad likviditetsbelastning för utbetalning till pensioner flyttas 400 mkr från likviditetsförvaltningen till den mer långsiktiga kapitalförvaltningen.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 121

Yttrande över slutbetänkandet – Effektiv vård (SOU 2016:2)

Dnr 962-16

Ärendebeskrivning

Norrbottens läns landsting har getts möjlighet att yttra sig avseende slutbetänkandet, effektiv vård SOU 2016:2

Yttrandet ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 3 juni 2016.

Sammanfattning av slutbetänkandet

Utredningens uppdrag är att belysa viktiga effektivitetsproblem och utvecklingsområden samt att fokusera hur professionernas resurser kan användas på ett mer ändamålsenligt och effektivt sätt. Utgångspunkten i utredningen har varit att värdet av hälso- och sjukvården uppstår i mötet med patienten och vården. Det skapas ständigt nya förutsättningar för både vården och patienterna. Dels genom medicinteknisk utveckling och digitalisering men också genom att befolkningens behov av vård förändras över tid. En av vårdens främsta utmaningar är därtill förmågan att attrahera och behålla personal med rätt kompetens. Rätt använd kompetens är en förutsättning för att landstingen i framtiden ska kunna erbjuda vård till fler personer utifrån begränsade resurser. Hur landstingen förmår klara av kompetensväxling är en av de största utmaningarna för framtiden.

Vården måste anpassas organisatoriskt, kompetensmässigt och kulturellt för att vården ska kunna bedrivas effektivt. Utredningens övergripande slutsats är att vården behöver utvecklas för att bättre tillgodose helhetssyn och kontinuitet för patienter som har omfattande behov av vård- och omsorgsinsatser. I slutbetänkandet betonas att det finns en stor samlad effektiviseringspotential och att resursbrist mer sällan är problemet när det gäller att förbättra effektiviteten. Förändrade arbetssätt och förändrad arbetsorganisation skulle enligt utredningen öka effektiviteten. Administration och dubbeldokumentation för hälso- och sjukvårdspersonal behöver minska så att mer tid frigörs till patientnära arbete. Utredningen betonar att såväl stat som huvudmän bör analysera och belysa vilka administrativa konsekvenser som följer av förslag innan beslut fattas.

Utredningen lämnar sammanlagt 26 förslag, 11 rekommendationer och ett hundratal bedömningar i slutbetänkandet.

Förslag till beslut

Följande yttrande avges:

Landstinget ställer sig positivt till huvuddragen i utredningen och anser att det är en innehållsrik och intressant utredning som till stora delar överensstämmer med landstingets idéer om nödvändiga åtgärder för ökad effektivitet i vården. Utredningens sammanfattning av de huvudsakliga orsakerna till effektivitetsproblemen stämmer också väl med vår erfarenhet och uppfattning.

Landstinget har valt att kommentera synpunkter inom nedanstående områden.

Kontinuitet

Utredningen rekommenderar att kontinuiteten som bärande princip behöver genomsyra styrning, organisation och arbetssätt. Landstinget delar denna uppfattning och vill samtidigt poängtera den stora utmaning som landstingen står inför gällande kompetensförsörjning i vården. För att skapa helhetssyn och personcentrerad vård är det väsentligt att lyfta fram hela teamets betydelse för individen.

Primärvårdens uppdrag och organisation

Utredningen bedömer att den nuvarande strukturen för de totala resursernas fördelning inom hälso- och sjukvårdssystemet inte är optimal ur perspektivet effektivt nyttjande av resurser. Med hänsyn tagen till den kommande demografiska utvecklingen vill landstinget poängtera att det är angeläget att nu ta första stegen till att reellt bygga ut primärvården. Landstinget delar uppfattningen att vården i Sverige är alltför sjukhusorienterad idag. För att klara den demografiska utmaningen med allt fler äldre behöver vård och behandling i större utsträckning flyttas från specialiserad vård till primärvård och från sjukhusvård till mer öppnare vårdformer. För att möjliggöra övergången och stimulera förändrade arbetssätt i svensk hälso- och sjukvård krävs att staten verkar som en möjliggörare i kravställning och utformning av uppdrag som leder i önskvärd riktning.

Landstinget ställer sig positiv till utredningens förslag om att primärvården bör ges en tydligare och mer framträdande roll i svensk hälso- och sjukvård men betonar att det måste finnas möjlighet att lösa det på olika sätt. Det är angeläget att landstingen även fortsättningsvis ges utrymme att styra bemaning utifrån behov i befolkningen. Därför ställer sig landstinget tveksamt till kravet på tillgänglig dygnet runt i primärvård. Utökade öppettider skulle kunna vara ett alternativ till dygnet runt jour i primärvård och skulle innebära bättre service till befolkningen. Behov av ren jourverksamhet inom primärvård är begränsat och landstinget förordar möjligheter att organisera sjukvården på jourtid på ett effektivt sätt anpassat till lokala förhållanden.

Utredningen föreslår att primärvården ska organiseras i form av allmän och riktad primärvård. Den riktade primärvården ska fullgöra primärvårdens uppdrag för äldre med omfattande behov. Landstinget delar helt utredningens beskrivning av problemen med vården av äldre med sammansatt sjuklighet. Förslaget med en riktad primärvård anser landstinget är intressant i tätbefolkade områden men ser däremot svårigheter att tillämpa begreppet riktad primärvård på landsbygd och i glesbygd. Där är ofta antalet listade färre, kännedomen om befolkningen större och behovet av en uppdelning av uppdraget mindre. Tvärtom riskerar en uppdelning i detta sammanhang endast att bli en administrativ påbyggnad och leda till minskad kontinuitet för patienterna.

Sammanhållen vård och omsorg

Landstinget ställer sig positivt till förslaget att landstingen får utökad skyldighet att gemensamt planera och utföra uppgifter när det är motiverat av kvalitets- eller effektivitetsskäl. Vilka områden och uppgifter som ska gälla bör landstingen i samverkan komma fram till. Läkare och fysioterapeuter verksamma på nationella taxan är inte nämnda i utredningen. De är också en

del av det totala vårdutbudet finansierad av offentliga medlen och bör omfattas av samordningen.

Utredningen föreslår att det i Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen införs tre likalydande bestämmelser som innebär att en kommun och landsting ska organisera den riktade primärvården, kommunernas hälso- och sjukvård och socialtjänsten för äldre med omfattande behov så att den utförs gemensamt. En bestämmelse som innebär att kommuner och landsting ska fastställa en gemensam plan för samverkan föreslås i utredningen. Den gemensamma verksamheten ska syfta till att ge individen en sammanhållen hälso- och sjukvård och socialtjänst. Landstinget är i grunden positivt till inriktningen och ser samverkan mellan landstinget och länets kommuner som grund för en välfungerande vård- och omsorgskedja. För att möjliggöra helhetssyn och kontinuitet i vård- och omsorgskedjan mellan huvudmän efterlyser landstinget kreativa lösningar och lagstiftning som möjliggör smidiga samverkanslösningar. Landstinget ställer sig dock tveksam till kravet på tvingande lagstiftning för samverkan.

Utredningen föreslår att den riktade primärvården enligt den föreslagna 5 b § Hälso- och sjukvårdslagen ska undantas från skyldigheten att organisera primärvården i form av vårdvalssystem. Landstinget ställer sig positivt till att landsting och kommun får organisera den gemensamma verksamheten så att den enskilde kan välja utförare av sammanhållen hälso- och sjukvård och socialtjänst. Även om det intuitivt kan uppfattas som riktigt att även andra målgrupper än äldre skulle omfattas förefaller det klokt att först begränsa gruppen till äldre och sedan utvärdera detta innan målgruppen eventuellt vidgas.

Utredningen föreslår att om kommun och landsting är överens får kommunen överta skyldigheten att erbjuda läkarvård i samband med hälso- och sjukvård som ges till personer som bor i särskilt boende eller har hemsjukvård. Landstinget ställer sig tveksam till att splittra läkarresurser på fler än en huvudman.

Detaljstyrning

Landstinget instämmer med utredarna om att detaljstyrningen måste minska. Förslaget beträffande att vårdgarantin blir professionsneutral samt att medicinsk bedömning ska göras inom tre dagar är positivt även om det innebär utmaningar i vården. Patienten bör träffa den yrkesprofession som bäst möter patientens behov. Landstinget delar utredningens bedömning om att intyg ska vara professionsneutrala, att signeringskravet kan avskaffas, samt att formella möjligheterna att delegera arbetsuppgifter som avser läkemedels- hantering till undersköterskor inom slutna vård behöver möjliggöras. Nuvarande gränsdragning mellan öppen och slutna vård förhindrar utvecklingen av en modern flödesbaserad hälso- och sjukvård.

Landstingsanställda kliniska farmaceuter verkar i allt större utsträckning inom hälso- och sjukvården i syfte att medverka i läkemedelsgenomgångar för enskilda patienter. Landstinget anser därför att Lagen (2005:258) om läkemedelsförteckning behöver utvidgas så att den tillåter att farmaceuter, anställda i klinisk verksamhet inom hälso- och sjukvården, får tillgång till läkemedelsförteckningen. Detta medför att administrativt arbete på övrig hälso- och sjukvårdspersonal minskar samtidigt som ökad effektivitet uppnås.

Verksamhetsstöden

En starkare central styrning är nödvändig för att verksamhetsstöden ska kunna bidra till ökad effektivitet. Utredningen bedömer att det behövs samlade insatser från staten och huvudmännen, en vision för utvecklingsarbetet samt att huvudmännen fattar gemensamma beslut om utveckling av verksamhetsstöden. Landstinget delar denna uppfattning och anser att det är nödvändigt. Utredningen beskriver att det finns en utbredd osäkerhet bland vårdens professioner om vad som ska dokumenteras och av vem. Landstinget anser att gällande bestämmelser om dokumentation måste ingå i utbildningen i mycket högre grad och studenterna behöver få mer kunskap om vem som dokumenterar vad och när. Att ha ett bra verksamhetsstöd är en stor del i att vara en attraktiv arbetsgivare. Utredningen berör kravet på att information ska kunna överföras över vårdgivargränser men nämner inte den nya Data-skyddsförordningen. Denna ställer tydliga krav på dataportabilitet och hantering av personuppgifter och kommer att få betydelse i all hantering av information i hälso- och sjukvård. Landstinget håller med utredningen som föreslår att ändringarna i betänkandet ”Rätt information på rätt plats i rätt tid” genomförs. Detta för att underlätta gränsöverskridande informationshantering.

Utbildningar

Utredningen föreslår att regeringen ska besluta om en stående kommitté för samverkan mellan staten och huvudmännen i frågor om kompetensförsörjning och hur den befintliga kompetensen kan användas mer effektivt. Landstinget ställer sig positivt till utredningens intention att utreda förutsättningar för en mer anpassad och praktisk inriktad sjuksköterskeutbildning samt intentionerna att ST-tjänstgöring inom primärvård bör ingå för specialiteter som regelmässigt behöver samverka med primärvården. I samband med detta bör även andra vårdutbildningar utredas. Landstinget efterlyser även en central ST-styrning och samordning av ST-utbildningen i landet. Samtliga landsting bör ta ansvar för att utbilda ST-läkare utifrån bedömt behov.

Förändrade arbetssätt

I takt med ökad komplexitet och behovet av att tänka i system har hälso- och sjukvården också börjat leta efter mer generella principer för utveckling av verksamheten. För att kunna möta framtidens utmaningar krävs effektiva och välfungerande vårdflöden, rätt använd kompetens och att vården organiseras i samverkan med andra berörda aktörer. Det är viktigt att rätt profession gör rätt uppgift, att kompetensväxling sker systematiskt och att nya arbetssätt och innovationer tas tillvara på ett effektivt och strukturerat sätt.

Utredningen bedömer att kunskapsstöd i hälso- och sjukvården samt förutsättningarna att samordna kunskapsstöd mellan olika instanser bör utredas. I ett samlat kunskapsstöd bör tillgången till kunskap om förbättringsarbete och implementering övervägas. Landstinget ser positivt på förslaget och anser att en utredning hur kunskapsstöden i framtiden ska utformas behövs. Kunskapsstyrning effektiviserar verksamheten.

Ekonomi

Många av förslagen ger ökad skyldighet att planera och utföra uppgifter gemensamt och ett ökat samarbete kring gemensamma lösningar med syfte att använda resurserna mer effektivt. Omställningen är stor och riktade stöd för att underlätta arbetet med exempelvis förändrade arbetssätt, kompetens-

växling och införande av nya verksamhetsstöd anser landstinget är angelägna.

Utredningen lyfter även fram en bred satsning på gemensamma verksamhetsstöd som staten och huvudmännen ska finansiera. Landstinget efterlyser dock ett förtydligande hur detta ska gå till. Den ekonomiska utmaningen är stor för landstinget, med ökade demografiska krav och samtidigt krav på utveckling.

Sammanfattningsvis ställer sig landstinget positivt till de förslag och rekommendationer som presenteras i utredningen och anser att de skapar förutsättningar att bidra till en effektivare vård.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 122

Yttrande över betänkandet EU på hemmaplan (SOU 2016:10)

Dnr 1411-16

Ärendebeskrivning

Kulturdepartementet har gett landstinget möjlighet att yttra sig över betänkandet EU på hemmaplan, SOU 2016:10.

Utredningens uppdrag har varit att utreda möjligheterna att främja insyn, delaktighet och inflytande för individer och aktörer i Sverige när det gäller frågor som beslutas inom EU. I betänkandet konstateras att det råder en omfattande kunskapsbrist i samhället om det svenska demokratiska systemets relation till EU-nivån.

Utredningen lämnar förslag på åtgärder för att höja kunskapen, främja insyn och delaktighet samt förbättra informationstillgången i EU-relaterade frågor. Bland annat föreslås att regeringen ska tidigarelägga delar av det arbete som idag sker genom utredningsväsendet och remissförfarandet, tydligare instruktioner till myndigheter, bättre samrådsformer och ökad transparens i sitt EU-relaterade arbete, samt utbildningsinsatser för regional- och lokalpolitiker, tjänstemän, lärare och journalister.

Utredningens beskrivning av det komplexa politiska systemet och behovet av ett välfungerande flernivåstyre går väl i linje med landstingets internationella policy och strategi. De förslag utredningen lämnar ger bättre förutsättningar för strategins genomförande. Till exempel kan ökad kunskap och bättre samråd om EU-relaterade frågor bidra till att uppnå målen i landstingets internationella strategi.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige avger följande yttrande:

Landstinget välkomnar utredningen om delaktighet i EU och delar betänkandets bedömning av tillståndet i Sverige i fråga om kunskap, insyn och inflytande i arbetet med EU-relaterade frågor. Utredningen nämner flera orsaker till att EU-politiken inte integrerats mer och fått en naturlig hemvist i vare sig det svenska politiska systemet eller i det offentliga samtalet. Landstinget delar utredningens bedömning om frågans komplexitet och att ansvaret delas mellan berörda aktörer såsom utbildningssystem, media, politiska partier, regering, myndigheter, regioner och kommuner.

Landstinget vill särskilt understryka utredningens slutsats att en viktig grundläggande orsak till bristande engagemang för EU-relaterade frågor kan vara statens regelverk och bristande arbetsformer för samråd och insyn. Förbättrad tillgång till information i ett tidigare skede om vad som är på gång, hur förslagen ser ut och vilken inställning den svenska regeringen har till dem skulle skapa bättre förutsättningar för dialog på hemmaplan. Landstinget tillstyrker därför särskilt utredningens förslag till åtgärder om förbättringar till insyn och inflytande.

Ett självförvällat demokratiskt underskott

Landstinget välkomnar diskussionen om demokratisk utveckling, och stödjer utredningens bedömning att regional och kommunal nivå har ett ansvar att synliggöra och bättre kommunicera hur vardagspolitiska frågor har koppling till EU-nivån. Förtroendevalda och tjänstemän har ett gemensamt ansvar att tydliggöra för medborgarna var beslut fattas och hur beslutskedjan mellan olika nivåer hänger ihop, vilket förutsätter ökad kunskap och ett lärande förhållningssätt nivåerna emellan.

Landstinget stödjer utredningens bedömning att de politiska partierna har ansvar att påvisa partipolitiska skillnader i EU-relaterade frågor. Alternativ för EU-politik kan behöva synliggöras oftare än i samband med val till EU-parlamentet, såsom på nationell, regional och lokalpolitisk nivå.

Landstinget välkomnar diskussionen om EU-politiken ska ses som en integrerad del eller särskiljas, och stödjer utredningens bedömning att EU-relaterade frågor till stor del ännu inte ingår naturligt i vårt sätt att tänka eller prata om politik. Däremot finns exempel på mer integrerade arbetssätt, såsom genomförandet av landstingets internationella strategi. I Norrbotten har utvecklingen av E-hälsa exempelvis hanterats på flera olika politiska nivåer, och fungerar nu som modell för landstingets arbete med andra EU-relaterade frågor.

Bättre kunskap om EU

Landstinget instämmer i utredningens kritik att en stor andel förtroendevalda och tjänstemän i Sverige har kunskapsbrister om hur EU-nivån påverkar vardagspolitiken och/eller den egna verksamheten. Landstinget välkomnar förslag om olika former av kunskapshöjande insatser, vilka kan skapa bättre förutsättningar för dialog och påverkansmöjligheter, både för det omgivande samhället och för det egna påverkansarbetet.

Det är viktigt för offentliga aktörer att kunna påvisa och förtydliga hur EU-politiken är en integrerad del av den regionala och kommunala demokratin, vilket kräver ökad kunskap och utbildning. Därför är ökad kunskap och förståelse för den internationella nivåns påverkan på landstingets ansvarsområden en prioriterad åtgärd för att uppnå de övergripande målen i landstingets internationella strategi. I dag står Europadirektkontoren och Svenska institu-

tet för Europapolitiska studier för ett viktigt bidrag att öka kunskapen om EU. Men utredningen visar på att det krävs fler insatser från fler aktörer, en bedömning landstinget delar.

Bättre insyn, delaktighet och inflytande

Landstinget välkomnar särskilt förslagen för bättre insyn, delaktighet och inflytande. En tidig och förbättrad dialog som inkluderar fler nivåer för synpunkter och inspel till diskussioner om EU-relaterade frågor kan få flera positiva effekter. Exempelvis kan regeringen stärka sitt underlag inför överläggningar i ministerrådet och samtidigt underlätta genomförandeprocesserna av EU-politiken på nationell, regional och kommunal nivå. Medverkan, öppenhet och större delaktighet skulle också skapa ett större engagemang för EU-politiken på regional- och lokalpolitisk nivå, och därmed större intresse från allmänheten. Därför välkomnar landstinget fler initiativ till dialog och bättre samråd om EU-politiken.

Ett exempel på kunskapshöjande insats och bredare dialog för påverkan är Europaforum Norra Sverige, som består av ett nätverk av politiker på lokal, regional, nationell och europeisk nivå från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland-Härjedalen och Västernorrland. Syftet är att öka kunskapen och medvetenheten om politiken på EU-nivå men framförallt öka engagemanget i utformning av EU-politiken i de avseenden den berör norra Sverige. Sedan år 2001 arbetar Europaforum med att påverka EU-politiken och har genom åren antagit ett flertal yttranden inom olika sakområden. Europaforum samlar årligen hundratals förtroendevalda och tjänstemän från norra Sverige för att tillsammans försöka förstå hur nivåerna hänger ihop, påverkar och berör varandra.

Landstinget uppfattar flernivåstyre som samordning av insatser från EU, medlemsstaterna och de lokala och regional demokratiskt valda företräddarna i syfte att genomföra EU:s politik med ett delat ansvar från berörda nivåer. Samordningen förutsätter också ett lärande förhållningssätt där utbyte av erfarenheter och goda exempel delas mellan aktörer på olika nivåer. EU:s legitimitet och genomslagskraft på den regionala och lokala nivån kan i stor utsträckning bero på hur förvaltning på olika nivåer reagerar, agerar och samverkar. Ett utvecklat flernivåstyre är därmed det enda sättet att säkra en hållbar utveckling i EU såväl som att vidareutveckla legitimiteten för EU som demokratiskt projekt. Flernivåstyre måste därför genomsyra hela beslutsprocessen, med särskilt stor vikt när det gäller strategiska politiska prioriteringar såsom budgetbeslut, framtida sammanhållningspolitik, territoriell sammanhållning och framtidens landsbygds politik, som direkt påverkar förutsättningarna för utveckling och tillväxt på lokal- och regional nivå.

Variationen av- och bristen på flernivåstyre från nationell nivå har bland annat gjort att det svenska programskrivningsarbetet inför genomförandet av EU:s nuvarande regionalpolitik tyvärr präglats av bristande förståelse för regionala särdrag, behov och utmaningar. Europaforum norra Sverige lämnade mars 2015 ett yttrande med synpunkter och rekommendationer om ESI-fondernas programskrivningsprocess i Sverige. Bristen på öppenhet och transparens från nationell nivå under tidiga faser av EU-lagstiftningsarbete eller policyprocesser begränsar dels utrymmet och möjligheterna för regioner och kommuner att påverka förslag, men också engagemanget för EU-politikens genomförande. Med de erfarenheterna välkomnar därför landstinget utredningens förslag om att skapa bättre samrådsformer och ökad

transparens för bättre möjligheter till tidig påverkan, samt effektivare och naturligare genomförande.

Bättre information om EU

Landstinget stödjer utredningens bedömning att ansvaret för det offentliga samtalet om EU-politiken delas av flera informationsförmedlare och kräver ett gemensamt samspel mellan utbildningssystem, media, politiska partier, regering, myndigheter, regioner och kommuner. Landstinget välkomnar därför alla initiativ till att bredda och fördjupa diskussionerna i samhället om EU-relaterade frågor, och tillstyrker utredningens förslag och rekommendationer till åtgärder för bättre information om EU.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 123

Yttrande över betänkandet, Låt fler forma framtiden (SOU 2016:5)

Dnr 1362-16

Ärendebeskrivning

Kulturdepartementet har gett Norrbottens läns landsting tillfälle att yttra sig över betänkandet, Låt fler forma framtiden.

Yttrandet ska vara departementet tillhanda senaste den 21 juni 2016.

Bakgrund

Uppdraget för utredningen har varit att utreda hur engagemanget inom den representativa demokratin kan öka och breddas och hur individens möjligheter till delaktighet i och inflytande över det politiska beslutsfattandet mellan de allmänna valen kan stärkas.

Uppdraget har rör i huvudsak två former av politisk påverkan. Det handlar för det första om möjligheten att utöva inflytande som förtroendevald inom ramen för de representativa beslutsformerna och för det andra, om möjligheterna att som enskild individ eller tillsammans med andra påverka politiska beslutsfattare mellan valen.

Ikraftträdande

Ändringarna i kommunallagen föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 juli 2017.

De ändringar som berör de förtroendevalda och deras förtroendeuppdrag ska däremot träda i kraft den 1 januari 2019, efter ordinarie val.

Försöksverksamhet med sänkt röstålder ska träda i kraft den 1 juli 2017.

Lagen ska gälla till och med den 31 december 2022.

Sammanfattning av de förslag som föreslås i utredningen

I betänkandet föreslår utredningen en rad ändringar i kommunallagen samt rekommendationer till de politiska partierna och fullmäktige.

Lagförslag

3 kap. 9 a § Kommunallagen (KL)

Utredningen föreslår en ny paragraf i kommunallagen. Fullmäktige ska verka för att medlemmarna har förutsättningar att delta och framföra sina synpunkter inför beslut. Fullmäktiges ansvar avser uppgiften att skapa förutsättningar för deltagande.

Denna bestämmelse är att ses som en målsättningsparagraf och avser sådana generellt verkande åtgärder som fullmäktige kan vidta. Utgör inte någon skyldighet för fullmäktige att i ett specifikt ärende inhämta synpunkter inför beslut. Bestämmelsen lämnar till fullmäktige att välja formerna för medlemmarnas deltagande vid beslut, liksom att ange närmare hur ett förfarande för detta ska gå till.

4 kap. 8 § KL Flytt från kommun

Det finns redan idag en möjlighet för fullmäktige att besluta att en förtroendevald som är vald i fullmäktige får behålla sitt uppdrag trots flytt från kommunen.

Utredningen föreslår att denna möjlighet också ska omfatta de folkvalda fullmäktigeledamöterna. Enligt nuvarande bestämmelse gäller detta endast för förtroendevalda i nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer, undantaget gäller således inte fullmäktigeledamöter.

Det är fullmäktige som avgör om den förtroendevalda ska få behålla sina uppdrag utifrån en helhetsbedömning.

4 kap. 15 b § KL Föräldraledighet och sjukledighet

Kommunallagen innehåller inte några regler för hur förtroendevalda som inte kan utföra sitt uppdrag på grund av föräldra- eller sjukledighet kan vara lediga från sitt uppdrag. Detta leder till att en förtroendevald som inte kan utföra sitt uppdrag måste i princip avsäga sig sitt uppdrag.

Enligt en ny bestämmelse får fullmäktige besluta att en förtroendevald, som fullgör sitt uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, ska få vara ledig från sitt uppdrag under en tidsbegränsad period, dock högst ett år, för att vara föräldraledig. Detsamma gäller sådan förtroendevald som på grund av sjukdom har nedsatt arbetsförmåga.

5 kap 15 c KL Trygga och säkra former för de förtroendevaldas uppdrag

Utredningen föreslår en ny paragraf i kommunallagen.

Kommuner och landsting ska verka för att de förtroendevalda ska kunna fullgöra sitt uppdrag under trygga och säkra former. I bestämmelsen avses sådana generellt verkande åtgärder som behöver vidtas för att de förtroendevalda ska känna sig trygga när de tar på sig och utför förtroendeuppdrag. Exempelvis kan kommuner och landsting utse en anställd att vara säkerhetsansvarig och som ska vara kontaktperson för de förtroendevalda som utsätts.

Handlar även om att fullmäktige ska vidta vissa förebyggande åtgärder såsom utbildningsinsatser, upprätta handlingsplaner och rutiner.

5 kap. 23 a § KL Folkinitiativ

För att förenkla medborgarnas initiativprocess föreslår utredningen att det inte ska vara nödvändigt för initiativtagare att uppge egenhändiga namnteckningar utan det ska vara möjligt att samla in underskrifter via nätet.

En nationell webbplats ska inrättas som ska kunna användas för namnsamlingar av folkinitiativ. Utredningen föreslår att ett uppdrag för att upprätta och ansvara för den nationella webbplatsen ska ges till Länsstyrelsen i Västra Götaland.

5 kap. 23 b § Folkmotion

Paragrafen är ny och innebär att ett nytt demokrativerktyg införs i kommunallagen. Ärende i fullmäktige får väckas om en folkmotion får stöd av minst en procent av de folkbokförda i kommunen eller i landstinget.

Medborgarförslag tas bort.

Lag om försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder vid kommunala val och folkomröstningar

Lagen öppnar en möjlighet för kommunfullmäktige att tillämpa en rösträttsålder om 16 år istället för 18 år vid kommunala val och folkomröstningar.

Det handlar om en försöksverksamhet med sänkt rösträttsålder till 16 år vid valen till kommunfullmäktige 2018 och 2022. Försöksverksamheten ska genomföras i kommuner som ansöker till regeringen om detta och den ska därefter följas upp och utvärderas.

Rekommendationer

Särskild ordning för fullmäktiges granskning

Utredningen anser att det finns skäl för att fullmäktige ska kunna fatta beslut om en ordning för den interna granskningen av bl.a. styrelsen och övriga nämnder. Ett förslag som utredningen som anger är att en särskild nämnd eller ett utskott, ex. valnämnden, får i uppdrag att årligen ställa samman ett demokratibokslut. Ett sådant bokslut skulle kunna omfatta frågor om hur väl styrelsen och nämnderna har fullgjort sina skyldigheter att för fullmäktige redovisa sådan verksamhet som fullmäktige delegerat till dem.

Redovisningen kan ske genom en debatt i fullmäktige.

Partierna måste utveckla sitt rekryteringsarbete

Utredningen anför att partierna bör aktivt arbeta med att söka upp nya medlemmar utanför de redan aktivas nätverk.

Utredningen anger att det är av vikt att vara närvarande på skolor och vara fysiskt närvarande i lokalsamhället, även mellan valkampanjer, särskilt i områden med hög arbetslöshet och en stor andel utlandsfödda.

Utredningen anger vidare att partierna i en kommun eller ett landsting bör t.ex. komma överens om att samordna sin nomineringsprocess på så sätt att könsbalansen i styrelser och nämnder blir jämnare. Särskilt viktigt avseende bolagsstyrelser. Partierna bör som princip alltid nominera två kandidater, en man och en kvinna, för att på så vis underlätta för valberedningen.

Partierna måste reformera sina organisationer

Utredningen anser att det är viktigt att partierna inte är exklusiva kanaler för inflytande som enbart är tillgängliga för en liten krets partiaktiva. Utredningen menar därför att partierna bör verka för att partimedlemmar på lokal nivå får möjlighet att delta i idéutvecklingen. Partierna bör överväga medlemsomröstningar om principfrågor och att öka inflytande vid val av partiledare. Väljarna bör få möjlighet att förmedla sina intressen och åsikter till beslutsfattarna även på andra sätt än genom de politiska partierna.

Förtydliga ordföranden i styrelsen liksom övriga kommunal och landstingsråds funktion

Fullmäktige bör fatta beslut om uppdragsbeskrivningar som förtydligar rollfördelningen mellan olika förtroendevalda, i synnerhet rollen som ordförande i styrelsen och nämnder samt kommunal- och landstingsråd.

Begränsa antalet mandatperioder för ordförandeposter

Utredningen anser att det är nödvändigt att verka för en ökad omsättning av de kommunala förtroendeuppdragen.

Utredningen anser att partierna internt eller gemensamt i fullmäktige bör överväga en begränsning i hur länge en enskild förtroendevald kan inneha ett tyngre uppdrag, t.ex. som ordförande i styrelsen eller i en nämnd.

Utredningen lämnar en rekommendation till fullmäktige att överväga en mandatbegränsning

Ungas deltagande i beslutsfattande i kommuner och landsting

Utredningen anser att fullmäktige ska verka för att medlemmarna har förutsättningar att delta och framföra sina synpunkter inför beslut innebär att kommunerna och landstingen även bör tillgodose ungas perspektiv i beslutsprocessen. Detta kan ske genom inflytandeforum, ungdomsråd eller motsvarande och bör vara en formell del i beredningsprocessen på lokal och regional nivå. Kommuner och landsting bör anta ett regelverk för hur ungas perspektiv ska tillgodoses i beslutsprocesserna, genom t.ex. att anta policy eller handlingsplan för den lokala ungdomspolitikerna.

Delaktighet och inflytande för personer med funktionsnedsättning

Utredningen anser att fullmäktige ska verka för att medlemmarna har förutsättningar att delta och framföra sina synpunkter inför beslut. Detta har även betydelse för personer med funktionsnedsättning.

Kommuner och landsting bör inrätta funktionshindersråd som ges reella möjligheter till inflytande. Fullmäktige bör också anta reglementen för rådets funktion i den kommunala organisationen.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår att landstingsfullmäktige avger följande yttrande:

Norrbottens läns landsting (landstinget) anser att det är positivt att stärka medborgarnas möjligheter till delaktighet i och inflytande över det politiska beslutsfattandet mellan de allmänna valen. Landstinget ser särskilt positivt till att utveckla de digitala möjligheterna att påverka politiska beslut genom utöka möjligheten till folkinitiativ via nätet och andra digitala kanaler för påverkan. Detta kan ses som ett led i den digitala utvecklingen där lagstiftningen även behöver anpassas till samhällsutvecklingen och den tekniska utvecklingen. Landstinget finner även att det är positivt att den rättsliga re-

gleringen avseende de förtroendevaldas villkor anpassas till den faktiska samhällsutvecklingen.

Norrbottnens läns landsting har arbetat med medborgardialog sedan 2001, då fullmäktige beslutade att införa sex politiska fullmäktigeberedningar. Införandet skedde för att förbättra den demokratiska processen. Beredningarna har arbetat systematiskt med att genomföra medborgardialoger, analysera det som framkommit och via verksamhetsrapporter ökat landstingsfullmäktiges kunskaper. Beredningarnas arbete har i stor grad ökat medborgarnas kontakter med förtroendevalda. Samtidigt har beredningarnas rapporter breddat landstingsfullmäktiges beslutsunderlag.

När det gäller de rekommendationer som utredningen lämnar delar landstinget utredningens bedömning att landsting och kommuner aktivt måste verka för att tillvarata ny sammanträdesteknik, detta är särskilt viktigt för att kunna underlätta för förtroendevalda med en funktionsnedsättning, för förtroendevalda boende i glesbygd liksom för förtroendevalda med små barn.

Landstinget tillstyrker därför förslaget i dessa delar.

Landstinget är positivt till att ge unga delaktighet och inflytande i samhället. Utredningens förslag innebär att rösträtten skiljs från valbarheten. Landstinget anser dock att rösträtten bör vara knuten till valbarheten och inte skiljas åt. Rösträtten är knuten till ansvar för resultatet av röstningen. Rösträttsåldern bör därför vara knuten till myndighetsåldern som är den ålder då man anses vara kapabel att ta ansvar för sina handlingar och därmed ha rätt att företa alla rättshandlingar. Landstinget ifrågasätter utredningens motivering att det endast är kommunens verksamhet som är bäst lämpad för inflytande för de unga. Landstinget konstaterar att det är riksdagen som fattar de beslut som har störst påverkan på ungdomars goda levnadsvillkor, makten att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

Landstinget finner att ytterligare överväganden behöver göras avseende:

Rätt till ersättning för fritidspolitiker

Fritidspolitiker i kommuner och landsting har enligt kommunallagen rätt till ledighet från anställning och rätt till ersättning för inkomstbortfall. Syftet med dessa bestämmelser är att undanröja hinder och skäl till att personer väljer att avstå från att engagera sig i politiken eller hoppar av ett uppdrag på grund av sin ekonomiska situation. Dock är det så att utbetalningarna sker enligt olika principer och med olika nivåer i olika kommuner och landsting. Arvodesnivåerna skiljer sig ofta mellan uppdrag och mellan olika kommuner och landsting.

Kommunallagen anger att ersättningen ska vara skälig. Det ankommer på kommuner och landsting själva att utifrån de lokala förutsättningarna bestämma om ersättningarna inom ramen för skälighetsnormen.

Skälig ersättning innefattar emellertid både en minimigräns och en maximigräns för hur stor ersättningen kan vara.

Landstinget anser att det är av vikt att de ersättningsbestämmelser som gäller inte upplevs som hinder för de förtroendevalda och att ersättningarnas storlek måste anpassas så att förtroendevalda kan fullgöra sina uppdrag vid sidan av sitt heltidsarbete.

Landstinget anser vidare att med hänsyn till regionfrågan, där det i den tilltänkta regionen i norr kommer att vara långa avstånd mellan politiker och sätet för fullmäktige, är av vikt att hänsyn tas till ersättningsbestämmelser och bestämmelserna om placeringsort och valkretsindelning. Landstinget finner att alltför långa avstånd mellan förtroendevalda och sätet för fullmäktige kan påverka förtroendevaldas möjligheter till politiskt engagemang. Det föreligger därför ett behov av att se över villkor och lagstiftning för att det ska vara möjligt att vara fritidspolitiker eller heltidsarvoderad och kunna verka inom ett större geografiskt område.

Folkmotion

Landstinget anser att införandet av folkmotion, som är tvingande för kommuner och landsting, kan leda till ekonomiska konsekvenser för kommuner och landsting och då framför allt i form av administrativa merkostnader. Införandet kommer att leda till en ökning av personalkostnader, mera administrativa resurser och tjänstemän som kan utreda frågor ur olika aspekter. Norrbottens läns landsting har idag inte infört medborgarförslag och det finns därmed inte någon organisation idag för hanteringen av förslag från medborgare. I utredningen framgår att om man utfår det genomsnittliga antalet inkomna medborgarförslag och antar att så många som 15 procent av dessa skulle klara spärren på en procent skulle varje kommun/landsting ta emot tre till fyra förslag om året. Med en kostnad på 5000 kr per förslag skulle det innebära en kostnadsökning på cirka 20 000 kronor per år för Norrbottens läns landsting, som idag inte har medborgarförslag. Kostnaden per förslag på 5000 kr är dock i några kommuner och landsting betydligt högre, vilket påverkar den totala kostnadsökningen för Norrbottens läns landsting, som idag inte har medborgarförslag.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 124

Strategi för landstingets dokumentation och information 2016-2018

Dnr 2649-16

Ärendebeskrivning

Den elektroniska informationen ökar för varje dag. Behovet av struktur och ordning i informationsmängden ökar i samma takt. Undersökningar visar att anställda inom offentlig verksamhet ägnar minst 30 minuter per dag till att leta information. Att information inte går att hitta, inte finns tillgänglig, inte är uppdaterad eller finns i flera versioner gör bl a att risken för att beslut tas på felaktiga grunder är uppenbar. Risken för att sekretessbelagd information hamnar i orätta händer ökar också när det saknas tillräcklig ordning.

Att ha god struktur och ordning är en förutsättning för att landstinget ska kunna ta tillvara och använda tidigare skapad information, att informationen är tillförlitlig, korrekt och spårbar och att lagkrav om publicering av information och serviceskyldighet till medborgarna uppfylls.

Målet med strategin är att skapa en effektiv, tillförlitlig och rättsäker dokument- och informationshantering för att tillgodose allmänhetens rätt till insyn, medarbetarnas tillgång till den information som behövs i det dagliga arbetet och uppfylla lagkrav om bevarande av information på ett säkert och långsiktigt hållbart sätt.

Det strategiska arbetet kommer att ske inom följande prioriterade områden:

- Dokument- och informationsstyrning
- Informationssäkerhet
- Organisation och ansvar
- Tillgängliggörande av information och dokument
- e-arkiv

Som komplement till strategin kommer en handlingsplan med mål, mått och åtgärder att tas fram.

Förslag till beslut

- 1 Strategi för landstingets dokumentation och information 2016-2018 antas.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 125

Investeringar 2016

Dnr 7-16

Ärendebeskrivning

I Landstingsstyrelsens plan 2016 har fullmäktige angett den totala nivån för investeringar i inventarier och fastigheter, inklusive investeringar för externa hyresgäster, till 575 034 tkr samt bemyndigat landstingsstyrelsen att besluta om investeringar upp till denna nivå.

Styrelsen har tidigare beslutat och fördelat fastighetsinvesteringar för 41 440 tkr för år 2016. Vid beslut om nedanstående förslag har styrelsen beslutat om fastighetsinvesteringar för 59 440 tkr.

Följande fastighetsinvesteringar föreslås:

Nya parkeringar och nytt terrassbjälklag vid landstingshuset i Luleå

Vid landstingshuset i Luleå har det under senaste åren funnits behov av ytterligare parkeringar. I samband med att nytt tätskikt med ny överbyggnad läggs på befintligt terrassbjälklag kommer ca 35 nya parkeringsplatser att tillskapas väster om byggnaden. Projektet finansieras via avgifter och inom fastigheters ordinarie driftbudget. Investeringskostnaden är 4 300 tkr.

Nya parkeringar vid Piteå älvdals sjukhus

Inflyttning av fler verksamheter till Piteå älvdals sjukhus har skett vilket medfört ett ökat behov av personalparkeringar. Därför kommer ca 50 nya p-platser samt 2 cykelgarage för personal att tillskapas. Vidare bedöms att behovet av parkeringar för både besökare och personal kommer att öka.

Den nya parkeringen är planerad att förläggas söder om sjukhuset, i direkt anslutning till den befintliga parkeringen. Berörd markyta uppgår till ca 1500 m².

Den totala investeringskostnaden beräknas uppgå till 1 700 tkr.

Investeringsmedlen tas från beslutade medel för 2016 och finansieras via en ökad hyra, som fördelas mellan samtliga verksamheter vid sjukhuset.

Ombyggnad av Småstugegränd 3-5, Öjeby sjukhem

Landstinget bygger om tomställda lokaler i Öjebyn för Piteå kommun till ett särskilt boende för patienter från rättspsykiatri och behandlingshem, som inte kan placeras i någon annan boendeform. Kommunen hyr redan del av byggnaden för samma verksamhet men behöver ytterligare platser för att klara behovet. Dom delar som är tänkta att byggas om har varit tomställda i flera år med en driftskostnad av 220 000 kr/år för varmhållning och tillsyn.

Ombyggnadskostnaden uppgår till 12 000 tkr.

Investeringen finansieras via en hyreskostnad för kommunen avskrivs på 30 år.

Kommunen skriver ett avtal på 20 år med förlängning på 5 år och löser ej avskrivet belopp om avtalet sägs upp före avskrivningstiden.

Hyresavtal mellan Piteå kommun och Norrbottens läns landsting ska tecknas före igångsättning.

Ram i budget för investeringar i fastigheter för 2016 Exkl.Sunderbyn	85 060 tkr						
Objekt		Varav					Konstnärlig gestaltstättning
		Fastigh invest	Verksamhetsinventarier och utrustning		Drift	Statsbidrag	
		Belastar investeringsram	Disponeras i byggenrepre-naden	Disponeras av verksamheten			
Nya parkeringar och nytt terrassbjälklag vid landstingshuset.	4 300 tkr	4300 tkr					
Nya parkeringar vid Piteå äldvads sjukhus	1 700 tkr	1700 tkr					
Ombyggnad Småstugegränd 3-5, Öjebyn	12 000 tkr	12000 tkr					
Delsumma	18 000 tkr						
Kvar av ram efter beslut	67 060 tkr						

Förslag till beslut

Angivna projekt får igångsättas.

§ 126

Projektering för om- och tillbyggnad av äldreboende vid Överkalix hälsocentral

Dnr 2650-16

Ärendebeskrivning

Överkalix kommun önskar bygga om och till befintlig hälsocentral i Överkalix till äldreboende med normal lägenhetsstandard anpassat till dagens krav och behov. Ombyggnationen omfattar ca 3 000 m² och tillbyggnaden omfattar ca 2 000 m² lokaler i hälsocentralen samt utvändig mark för äldreboendets utomhusaktiviteter. Överkalix kommun tecknar ett nytt hyresavtal där landstinget finansierar byggnationen och byggnadskostnaden läggs på hyran. Genomförandet innebär även att landstinget erhåller kostnadstäckning för ca 1200 m² vakanta ytor och långsiktigt säkerställer fastighetens nyttjande.

Förslaget till beslut innefattar inriktning att genomföra ombyggnationen för äldreboendet med tillhörande projektering för en generalentreprenad och anbudsinfordran.

Genomförandebeslut av byggnationen med fastställt investeringsbelopp fattas efter årsskiftet 2016/2017 efter det att anbud för entreprenaden inkommit.

Bedömd kostnad för projektering är ca 5 000 tkr.

En grupp, med representanter från kommunstyrelsen, kommunens fastighetsavdelning, berörd verksamhet samt Landstingsfastigheter har tagit fram ett skissförslag.

Beslut i ärendet förutsätter att Överkalix kommun fattar beslut om inhyring av ovan beskrivna lokaler i Överkalix hälsocentral samt att överenskommelse mellan landstinget och kommunen träffas om riskfördelning av projekteringskostnaden om projektet ej genomförs.

Förslag till beslut

- 1 Beslut att projektering och anbudsinfordran får genomföras.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

§ 127

Medfinansiering Projekt Filmens nya Norrbottningar

Dnr 1096-16

Ärendebeskrivning

Till Norrbotten kommer det dagligen människor som fly krig och förtryck, som söker asyl och/eller har uppehållstillstånd. För många blir det en lång väntan på besked om bosättning, bostad, arbete och utbildning.

Filmpool Nord AB är ett regionalt utvecklingsbolag för den audiovisuella sektorn delvis finansierat av Norrbottens läns landsting. Bolaget ansöker nu om projektmedel med syfte att främja nya norrbottningars delaktighet, innefattande möjligheter till aktivt skapande, innovation och medverkan inom den audiovisuella branschen.

Målgrupper är nya norrbottningar, lokala aktörer inom den audiovisuella branschen, regionalt verksamma berättare/filmare med invandrarbakgrund samt samtliga samverkansparter i Filmpoolens integrationsstrategi.

Projektets totala budget för tiden från 2016-05-01 till 2017-04-30 är 500 000 kr. Man avser att använda 200 000 kr av egna medel och ansöker om 300 000 kr från landstinget.

Mål

Projektets mål är att:

- 1 Utveckla och förankra metoder som underlättar målgruppens deltagande inom filmskapande samt att i ett berättarperspektiv tillvarata kreativitet och mångfald.
- 2 Inrätta en regional mobil redaktion för Barnfilmskolan/Öppen filmverkstad, och med kameran som verktyg bidra till ökat lärande.
- 3 Upprätta samlingsplatser och skapa aktivitetsgrupper för digitalt berättande, s.k. ”Storytelling” på prioriterade orter i kommuner med ett i förhållandevis stor antal invandrare och nya norrbottningar.
- 4 Utveckla generella och individanpassade metoder för ökad integration inom film och rörlig bild i Norrbotten.

Huvudaktiviteter

Projektet består av två delar; förberedande aktiviteter samt genomförande. Förberedelserna innefattar bl.a. kontakter med asylboenden och kommuner, samverkan med Arbetsförmedlingen Kultur samt kartläggning av projekttagarnas behov och intressen.

Genomförandefasen handlar bl.a. om att starta en mobil redaktion för Barnfilmskolan/Öppen filmverkstad, lokala workshops om Storytelling i anslutning till flyktinganläggningar och boenden, inventera intresset för lokala filmklubbar och hemlandsfestival, individuella strategiplaner för idéutveckling och kompetenshöjning samt visa kortfilm och berättelser.

Förväntade resultat

Som förväntade resultat uppger Filmpool Nord ökat utbyte mellan nya och gamla norrbottningar, ökad kulturell mångfald samt tillskott av kunskap, produktion och kompetens inom den audiovisuella branschen. En indirekt effekt är att stärka Filmpool Nords position som regionalt produktionscentrum och bidra till framgångsrik filmproduktion.

Verksamhet efter projektperioden

Efter genomförd utvärdering avser Filmpool Nord AB att ta tillvara projektets resultat och nätverk i ordinarie verksamhet.

Jämställdhetsintegrering

Projektets omfattas av Filmpoolens jämställdhetspolicy. Aktiviteterna ger möjlighet till marknadsföring och distribution av kortfilm producerad av kvinnor samt film av och med nya norrbottningar. Detta skapar ökad integration och en jämnare könsfördelning på filmområdet.

Yttrande och förslag till beslut

Regional utvecklingsstrategi för hållbar framtid i Norrbotten 2020, Regional handlingsplan för integration och tillväxt, från december 2015, samt Landstingets strategiska plan 2015-2017 ligger till grund för landstingets prioriteringar. Landstinget har av riksdagen erhållit totalt 48 miljoner för 2016 till kostnader vid ökad migration. Till regionala utvecklingsanslaget har 3 050 000 kr fördelats och avsikten är här att stärka strukturerna och främja tillväxten i länet. Satsningen svarar väl mot de framtidsbilder som togs fram inom ramen för Kraftsamling 2011-2015 för unga, mångfald, jämställdhet och integration.

Många människor flyr till Sverige och finns nu i Norrbotten. En del har fått uppehållstillstånd och andra väntar på besked på sin asylansökan. Sverige och Norrbotten behöver ökad invandring och att alla människors kunskap och kompetens tas tillvara, för att klara det framtida behovet av arbetskraft och kompetens.

Utgångspunkten för integrationsarbetet i länet är en fungerande arbetsmarknad som ger företag och individer förutsättningar att verka av egen kraft. Detta arbete kan med fördel starta så snabbt som möjligt efter att människor kommit hit. Dessa båda aspekter inryms i Filmpool Nords projekt.

Mot denna bakgrund föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Filmpool Nord AB medfinansiering med maximalt 300 000 kr till projektet Filmens nya Norrbottningar
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2016
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas
- 5 Lägesrapporter skall redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutet projekt
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS), Anders Josefsson (M) samt Lars-Åke Mukka (C):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Dan Ankarholm (NS), Johnny Åström (NS), Doris Messner (NS), Lars-Åke Mukka (C) samt Anders Josefsson (M) till förmån för yrkande 2.

§ 128

Medfinansiering projekt Integration och tillväxt i Norrbotten

Dnr 1986-16

Ärendebeskrivning

Idag finns ca 7 000 asylsökande i Norrbotten. För många av dessa blir det en lång väntan på besked om uppehållstillstånd.

Länsstyrelsen i Norrbotten avser att starta ett projekt vars syfte är att bidra till ökad tillväxt i Norrbotten genom att förstärka utbildningsinsatserna i bl.a. bemötande och hälsofrämjande åtgärder hos personal som möter asylsökande i länet, bl.a. medarbetare i landstinget, samt ett snabbare tillvaratagande av de asylsökandes kunskaper och kompetenser. Syftet är även att bidra till en förbättrad integration i samhället i övrigt.

Målgruppen för projektet är asylsökande dvs. tredjelandsmedborgare som har ansökt om internationellt skydd i form av status som flykting eller status som subsidiärt skyddsbehövande. Projektaktörer är, förutom Länsstyrelsen, Kommunförbundet, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Landstinget.

Projektet avses löpa under tiden 2016-07-01 – 2019-12-31. Den totala budgeten är på 7 000 000 kr, varav Länsstyrelsen har ansökt om 5 250 000 från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF). Länsstyrelsen avser också att anslå 875 000 kr till projektet och Landstingets medfinansiering skulle vara 875 000 kr under hela projektiden.

Mål

Projektet avser utveckla en bestående struktur för samverkan mellan länets aktörer för att tillvarata asylsökandes kompetens genom att

- höja utbildningsnivån och kunskapen hos personal/nyckelpersoner i asylsystemet
- etablera ett gemensamt system för tidig kompetensinventering

Huvudaktiviteter

De huvudaktiviteter som skall genomföras i projektet är bl.a.

- Kreativa caféer med målgruppen för att identifiera utbildningsbehov
- Kompetensinventering av ca 3 000 asylsökande och skapande av mötesplatser för inkludering
- Utbildning av personal och nyckelaktörer, dvs de som i sin yrkesutövning möter/arbetar med asylsökande (ca 1 500 personer)
- Seminarier för att utveckla samverkan mellan samhällsaktörer
- Seminarier för att ta fram modell för kompetenskartläggning
- Successiv implementering av kompetensinventering i ordinarie arbete och rutiner
- Spridningsseminarier
- Lärande utvärdering

Förväntade resultat

Projektets förväntade resultat

- Främja förutsättningar för personlig utveckling och karriärmöjligheter oavsett ålder, kön, etnisk tillhörighet, social eller kulturell bakgrund, sexuell läggning, religion eller funktionsnedsättning.
- Skapa förutsättningar för samverkansformer i syfte att stärka social tillit, entreprenörskap och ledarskap.
- Stimulera aktiviteter för att stödja barns och ungas uppväxtvillkor.
- Förbättra integrationen och se asylsökande som en resurs som berikar samhället.

Verksamhet efter projektperioden

De metoder som i projektet tas fram betr. kartläggning och utslussning av asylsökande till praktik och liknande, ska införlivas i projektaktörernas linjeorganisation. Basutbildningen av personal/nyckelaktörer ska bli en modell för fortsatt utbildning. Projektaktörerna tar på sig ett gemensamt ansvar för implementering av struktur för kontinuerligt lärande efter projekttiden.

Yttrande och förslag till beslut

Regional utvecklingsstrategi för hållbar framtid i Norrbotten 2020, Regional handlingsplan för integration och tillväxt, från december 2015, samt Landstingets strategiska plan 2015-2017 ligger till grund för landstingets prioriteringar. Satsningen svarar väl mot de framtidsbilder som togs fram inom ramen för Kraftsamling 2011-2015 för unga, mångfald, jämställdhet och integration.

Många människor flyr till Sverige och ca 7 000 asylsökande finns nu i Norrbotten. Sverige och Norrbotten behöver ökad invandring och att alla människors kunskap och kompetens tas tillvara, för att klara det framtida behovet

av arbetskraft och kompetens. Brister i nuvarande system bidrar dock till att flertalet asylsökande väljer att lämna länet när de får uppehållstillstånd.

Utgångspunkten för integrationsarbetet i länet är en fungerande arbetsmarknad som ger företag och individer förutsättningar att verka av egen kraft. Detta arbete bör starta så snabbt som möjligt efter att människor kommit hit. Det aktuella projektet fokuserar på asylsökande och syftet är att dessas kunskaper och kompetenser ska kartläggas och personal som möter dem ska erbjudas utbildning i bl.a. bemötande och hälsofrämjande.

Mot denna bakgrund föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Länsstyrelsen i Norrbotten medfinansiering med maximalt 875 000 kr till projektet Integration och tillväxt i Norrbotten för tiden 2016-07-01 – 2019-12-31.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2016.
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutet projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S) och Kenneth Backgård (NS):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Anders Josefsson (M):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Anders Josefsson (M) till förmån för yrkande 2.

§ 129

Medfinansiering till BD Songwriters 2

Dnr: 1444-2016

Ärendebeskrivning

I BD Pop AB:s ordinarie uppdrag ingår inte att arbeta med kompositörer och textförfattare utan bolaget arbetar med musikerna/artisterna och med andra yrkesfunktioner kring artisterna som till exempel tekniker. BD Pop såg möjligheten att arbeta med kompositörer, textförfattare och producenter som ett potentiellt tillväxtområde för bolaget och för Norrbotten och har därför initierat och drivit utvecklingsprojektet BD Songwriters under projektperioden 2015-04-15 – 2016-04-14 där landstinget har varit en av medfinansierarna (LS 6 mars §58 Dnr403-14).

Projektet har rustat deltagare med kunskaper, kontakter och marknadsintroduktion. I projektet har det även byggts upp ett nätverk av samarbetspartners som är en stor tillgång för musikbranschens tillväxt i länet. Av de tio deltagare som ingått i projektet har åtta ingått eller håller på att ingå förlagsavtal. Inom ramen för projektet har en affärsmodell utarbetats som också har införts i BD Pops verksamhet som innebär att avtal har upprättats med alla deltagare och en procentsats av eventuella intäkter för musik återförs till BD Pops verksamhet. Målet är att detta ska bidra till att finansiera framtida låtskrivningsverksamhet. Det har dock visat sig att denna modell tar längre tid än vad som kunde förutses vid projektstart innan den börjar generera intäkter. Därför har projektverksamheten inte lyckats att införlivas i ordinarie verksamhet vid projektslut. BD Pop söker därför om medel till ett fortsättningsprojekt för att kunna fortsätta att arbeta med nya låtskrivare och producenter utan att förlora den kompetens och de nätverk och kontakter som byggts upp samt för att få tid för att arbeta med en långsiktig finansiering.

Fortsättningsprojekt

Grundiden och målen är detsamma som i det första projektet. Däremot kommer ett antal förbättringar göras. I det nya projektet kommer antalet deltagare att fördubblas och det ska skapas ett mer behovsstyrt upplägg. Det kommer också knytas an ett huvudförlag till projektet som tar ett helhetsansvar för deltagarnas musik. Låtskrivarsamarbeten (Co-writes) kommer att göras med artister direkt. Musikproduktion kommer att ges ett större utrymme i intagningskriterier och innehåll då erfarenheter från första projektet visar att det är viktigt att kunna hantera produktion på en hög nivå. Deltagarna kommer även att få kunskap i musikhistoria och en erfaren musikjurist kommer att kopplas till projektet.

Projektets totalbudget är 2 300 000 kr för projektperioden 2016-04-16 till 2018-04-15. Från landstinget söks en medfinansiering med 800 000 kr. Övrig medfinansiering är beviljad från Längmanska företagarfonden med 400 000 kr, Sparbanken Nord med 200 000 kr och Luleå kommun med 250 000 kr. BD Pop bidrar med 450 000 kr. Övriga kommuner med deltagare väntas tillsammans bidra med 100 000 kr och deltagaravgifter kommer att vara 100 000 kr.

Mål

De kortsiktiga målen är att:

- Ge låtskrivare och producenter från länet möjlighet att utvecklas och nå kanaler för nationella och internationella affärer.
- Skapa nya arbetstillfällen genom att öppna upp en ny marknad.
- Ge deltagarna möjlighet att skriva avtal med nationella eller internationella musikförlag.

De långsiktiga målen är:

- Skapa tillväxt i regionen med hjälp av expanderande kulturella och kreativa företag.
- Skapa nationella och internationella framgångar som i sin tur skapar nya bolag och kreatörer i branschen
- Bygga en modell som gör Norrbotten till en föregångsregion.

Huvudaktiviteter

Deltagarna kommer under projektperioden att rustas för att nå en nationell och internationell marknad genom de tre steg:

- *Utveckling:* Projektet ska utveckla deltagarnas hantverk i låtskrivande och aktiviteterna kommer att individanpassas till stor del. Aktiviteter är: Coachning av etablerade låtskrivare och förläggare, låtskrivarsamarbeten, artistkopplingar, seminarier och arbetsgrupper där deltagarna skriver och producerar professionella demoinspelningar.
- *Nätverk:* Deltagarna kommer genom en direktkoppling av projektledningen sammanföras med nyckelpersoner i musikbranschen såsom musikbolag, musikjuridiska personer samt intresseorganisationer för musik. Genom att träffa andra låtskrivare från andra länder skapas större kontaktytor.
- *Marknad:* Deltagarna kommer genom projektet att få en ”gräddfil” till marknaden dels genom de utvecklingsaktiviteter som görs och också genom en referensgrupp som kommer kopplas till projektet.

Förväntade resultat

Projektet ska resultera i att deltagarna får kunskap, kontakter och marknadsintroduktion vilket ska sätta Norrbotten på den internationella kartan vad gäller låtskrivning och musikproduktion. Satsningen ska bidra till att skapa tillväxt i regionen med hjälp av expanderande kulturella och kreativa företag.

Verksamhet efter projektperioden

Projektet ska bli en del av ordinarie verksamhet efter projektets slut då modell och process och kontaktnät byggts upp.

Jämställdhetsintegrering

Musikbranschen är en traditionstyngd bransch där männen oftast har rollen som låtskrivare och producent. Projektet har som mål att minst 30 procent av deltagarna ska vara kvinnor. Eftersom basvärdet i branschen i princip är noll behöver projektet göra riktade insatser i rekryteringsprocessen av deltagare för att nå denna målsättning. Projektet kommer att arbeta för att anlita så många kvinnliga coacher, seminarieledare och medlemmar i referensgruppen som möjligt. Ambitionen är 25 procent. Eftersom inte detta mål uppnåddes i den förra projektperioden kommer följande extrainsatser göras:

- Projektet kommer anordna ett seminarium som behandlar ämnet ”kvinnor i musikbranschen” dit kvinnliga nyckelpersoner kommer bjudas in
- Projektet kommer att se till att minst 50 procent av de som bjuds in till projektet (seminarieledare, förlagsrepresentanter med flera) är kvinnor.

Yttrande och förslag till beslut

Den regionala utvecklingsstrategin för hållbar framtid i Norrbotten 2020 fastslår att kulturella och kreativa näringar är viktiga för länet och bidrar till utveckling av tjänstesektorn. Unga människors framgångar, framsteg och vilja att verk och bo i länet är en avgörande nyckelfaktor för utvecklingen i Norrbotten. BD Pop har identifierat ett tillväxtområde som utvecklar ungas kreativitet och entreprenörskap på ett område där de senaste årens svenska framgångar har lagt grunden för unika möjligheter att etablera sig på en global marknad. Svensk musikexport, som inkluderar låtskrivare och musikproducenter, är på tillväxt. Här finns en utvecklingspotential och det globala fönstret är öppet för fler att etablera sig på marknaden.

En regions sårbarhet kan minskas med ett varierat näringsliv, en branschbredd, olika produktcyklar och blandning mellan produkttillverkning och tjänstesektorn. Detta projekt handlar om att utveckla och bredda den regionala musikbranschen. Målen i projektet stämmer också väl överens med kulturplanens mål 2 att kulturen ska vara en motor och pådrivare i länets utveckling.

Det första BD Songwritersprojektet har varit framgångsrikt och åttio procent av deltagarna har ingått eller håller på att ingå förlagsavtal. Däremot lyckades inte projektet med att ta fram en fungerande affärsmodell för att permanenta verksamheten. Därför är det viktigt att projektet prioriterar resurser för att arbeta med att hitta en långsiktig finansieringslösning. Hur det arbetet går kommer följas under projektiden.

Det är även viktigt att projektet fortsätter att arbeta med jämställdhetsintegrering då det gäller både medverkande på olika nivåer och utformning av till exempel aktiviteter.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar BD Pop AB medfinansiering till projektet BD Songwriters 2 med maximalt 800 000 under förutsättning att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas dels ur anslaget för regionala utvecklingsmedel med 150 000 kr för 2016, med 300 000 kr för 2017 och med 150 000 kr för 2018.
- 3 Medlen anvisas dels ur anslaget för egna kulturinsatser med 50 000 kr för 2016, med 100 000 kr för 2017 och med 50 000 kr för 2018.
- 4 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 5 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 6 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 7 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS), Anders Josefsson (M), Lars-Åke Mukka (C) samt Jens Sundström (L):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Dan Ankarholm (NS), Johnny Åström (NS), Doris Messner (NS), Lars-Åke Mukka (C), Jens Sundström (L) samt Anders Josefsson (M) till förmån för yrkande 2.

§ 130

Medfinansiering till Centre for Interorganisational Innovation Research (CiiR) 3.0

Dnr 243-16

Ärendebeskrivning

Luleå tekniska universitet ansöker om medfinansiering av ett flerårigt projekt i form av utveckling av den verksamhet som idag bedrivs vid CiiR (Centre for Inter-organisational Innovation Research) – som är nationellt Vinnova Excellence center med säte vid Luleå tekniska universitet och driver verksamheten i samarbete med Umeå universitet.

CiiR etablerades år 2011 med stöd av Vinnova, regionala partners (landstinget och länsstyrelsen i Norrbotten samt Regionförbundet Västerbotten) samt Luleå tekniska universitet och Umeå Universitet. CiiR arbetar tillsammans med internationell expertis och i nära samverkan med beslutsfattare på olika nivåer för att utveckla ny kunskap om utveckling av innovationssystem med ett särskilt fokus på icke storstadsområden och de möjligheter som IKT och digitala innovationer innebär.

Centrumbildningen baseras på samverkan mellan åtta forskningsämnen och FoU-centra vid de båda nordligaste universiteten i Sverige, men arbetar med utveckling av ny kunskap tillsammans med partners från hela världen.

Syfte och finansiering

Syftet med projektet är att utveckla forskningsbaserade kunskaper rörande distribuerade innovativa system med ett särskilt fokus på digitala innovationer och en ny affärs- och innovationslogik. Målet för verksamheten är att inom fem år ha utvecklat ett av landets tre nationella Vinnova Excellence center till ett ledande internationellt kunskapscenter inom området distribuerade innovativa system med ett särskilt fokus på digitala innovationer. För detta ändamål planeras forskning inom områdena digitala innovationer, implementering av ny teknologi i en ny innovationslogik, distribuerade innovativa system i globala värdekedjor samt design och utvärdering av effektiva policy-interventioner.

Målgrupper för dessa nya kunskapsområden är såväl beslutsfattare och supportorganisationer på olika nivåer som företag och kunskapsorganisationer verksamma i innovativa system.

Ansökan avser medfinansiering från landstinget för de tre första åren av projektet. Projektet har en budget på 27 000 000 kr för projekttiden 2017-01-01 till 2019-12-31. Från landstinget söks medfinansiering med 2 250 000 kr. Övriga medfinansierare väntas bli Länsstyrelsen i Norrbotten med 2 250 000 kr, Region Västerbotten med 1 500 000 kr, Luleå tekniska universitet med 1 500 000 kr, Umeå universitet med 1 500 000 kr och VINNOVA med 3 000 000 kr.

Mål

Projektets mål är att inom en femårsperiod utveckla ett internationellt Excellence center inom området distribuerade innovativa system med ett särskilt fokus på digital teknologi. Genom tillgången till tillämpbara kunskaper inom detta område skapas de optimala förutsättningarna för att kunna bidra till såväl regional som nationell utveckling i form av fler kunskapsbaserade och konkurrenskraftiga företag, individer och regioner.

Huvudaktiviteter

Projektets övergripande arbetsområden är:

WP 1: Digitala innovationer,

WP 2: Implementering av ny teknologi i en ny innovationslogik,

WP 3: distribuerade innovativa system i globala värdekedjor samt

WP 4: Design och utvärdering av effektiva policy-interventioner.

WP 5: Projektledning

Projektet leds av särskild lednings/styrgrupp med representanter från näringsliv, offentlig sektor och den akademisk sektor. Den operativa ledningen finns vid Luleå tekniska universitet men operativa forskare återfinns vid både Luleå tekniska universitet och vid Umeå universitet.

Projektet arbetar med en bred skara samarbetspartners från näringsliv, offentliga organisationer och akademi.

Förväntat resultat

Projektets verksamhet förväntas bidra till en väsentlig höjning av den kvalitativa nivån av beslutsunderlag för fortsatt regional planering samt innovativa strategier och ageranden regionens företag och organisationer. Genom

utvecklingen av ett internationellt kunskapscenter skapas unika förutsättningar för en regional utveckling i norra Sverige baserad på smart specialisering.

Verksamhet efter projektperioden

Genom utvecklingen av ett internationellt excellence center inom området distribuerade innovativa system baserade på digitala innovationer får regionen unika möjligheter att attrahera internationella externetableringar inom området digital teknologi till regionen. Projektet förväntas skapa förutsättningar för att aktivt delta i kommande relevanta EU-utlysningar inom området och har därmed möjligheten att växla upp finansieringen av centrets verksamhet till internationell nivå.

Jämställdhetsintegrering

Projektet kommer att fortsätta att eftersträva en jämn könsfördelning (minst 40 % för underrepresenterat kön) bland de forskare och forskarstuderande som kommer att vara verksamma i CiiR. Detta återspeglas i den styrelse som för närvarande leder arbetet, där två av de fem ledamöterna är kvinnor. Av de fyra doktorander som hittills knutits till CiiR är tre kvinnor. Frågor rörande jämställdhet har och kommer att beaktas vid planeringen av såväl interna som externa aktiviteter.

Det nuvarande projektet har aktivt arbetat med mångfaldsfrågor dels vid rekrytering till projektet, dels via de arbetspaket där frågor kring integration och mångfald kommer att kunna belysas för att förstå dess betydelse för en dynamisk utveckling av företag i regionen. Av de fem personer som nyrekryterats har majoriteten (tre) utländsk bakgrund. Miljö- och hållbarhetsfrågor adresseras indirekt genom inriktning mot att bättre förstå distribuerade innovationssystem där energisnål informations- och kommunikationsteknik normalt utgör en viktig förutsättning för samverkan över distans. För det interna partnersamarbetet har en energibesparande IKT-baserad kommunikationsplattform etablerats för att minska behovet av energikrävande resor, liksom för extern spridning av de resultat som projektet genererar.

Yttrande och förslag till beslut

Norrbottens läns landsting ser positivt på Luleå tekniska universitet ansökan av medel för projektet "Centre for Interorganisational Innovation Research (CiiR) 3.0". Ansökan om medfinansiering från landstinget avser de första tre åren av ett femårigt projekt.

Projektets mål är att inom en femårsperiod ha utvecklat ett internationellt excellence center inom området distribuerade innovativa system med ett särskilt fokus på digital teknologi.

CiiR har idag en basfinansiering från Vinnova med 3 miljoner kronor per år, 3+3 år (2011-2016), landstinget medfinansiering med 400 000 kr per år.

Genom CiiR 3.0 ges norra Sverige och andra liknande regioner unika möjligheter att utveckla kunskaper och arbetsmodeller tillämpbara för en framgångsrik utveckling av dynamiska innovationssystem utifrån de specifika förutsättningar som råder i gleset befolkade områden. Landstingets medverkan i centret från början var speciellt inriktat på att säkerställa kopplingen till det regionala policyarbetet. Bland annat har CiiR medverkat i framtagandet av Norrbottens regionala innovationsstrategi. CiiR utgör en viktig resurs och kunskapsbas i det regionala tillväxt- och innovationsarbetet.

CiiR samverkar redan idag med en rad andra verksamheter och projekt, exempelvis Cloudberry, The NodePole samt SICS North Swedish ICT.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut:

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar Luleå tekniska universitet medfinansiering med 8,33 procent av stödberättigade bokförda nettokostnader eller högst 2 250 000 kr, under förutsättning att ansökan till Vinnova beviljas samt att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2017 med 750 000 kr, för 2018 med 750 000 kr och för 2019 med 750 000 kr.
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS), Anders Josefsson (M), Jens Sundström (L) samt Lars-Åke Mukka (C):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Dan Ankarholm (NS), Johnny Åström (NS), Doris Messner (NS), Lars-Åke Mukka (C), Jens Sundström (L) samt Anders Josefsson (M) till förmån för yrkande 2.

§ 131

Medfinansiering Fly Lapland

Dnr 1862-16

Ärendebeskrivning

Lapland Airport i Gällivare och Arvidsjaur flygplats har sedan många år haft statligt upphandlad reguljär flygtrafik till och från Stockholm. 2014 bildades bolaget AG Travel AB av näringslivet i regionen för att utveckla flygförbindelserna med Stockholm från Gällivare/Arvidsjaur och sedan hösten 2015 har linjen Gällivare- Arvidsjaur- Stockholm trafikerats med kommersiell anmälan vilket innebär trafikering enligt den allmänna trafikpliktens villkor, men utan ensamrätt och utan ersättning från Trafikverket.

Inom ramen för grundläggande tillgänglighet fattar Trafikverket beslut om allmän trafikplikt som omfattar kontinuitet, regelbundenhet, prissättning och minimikapacitet. Om inte kommersiella krafter gör att trafiken kommer till stånd ska Trafikverket upphandla trafiken.

Med den statligt upphandlade trafiken har antalet avgångar hållits till ett minimum enligt Trafikverkets villkor samt ett begränsat utbud med biljetter till ett lägre pris. Genom etableringen av en ny flyglinje Gällivare- Arvidsjaur- Stockholm ges möjlighet till ett regionalt inflytande för att utveckla flygtrafiken och skapa bättre förutsättningar för regionens tillväxt. Flyglinjen trafikerar idag med ett jetflygplan som, jämfört med tidigare propellerplan, innebär en tidsbesparing med 40-50 minuter vilket ger tillgång till fler anslutningsflyg samt större flygplan. Dessutom finns större möjlighet att styra tider och flygpris. Idag är passagerarbeläggningen från november till mars/april mycket god men behöver utvecklas övrig tid på året för att trafik med jetflyg ska kunna bära sina egna kostnader. Projektets syfte är att öka tillgängligheten till och från regionen genom att erbjuda jetflyg på året runt basis. Projektet kommer att jobba med tre målgrupper: befintliga företag i Norr- och Västerbottens inland samt konferens- och affärsresenärer, privatresenärer samt arbetspendlare och potentiella inflyttare.

Finansiering

Projektet har en total budget på 5 800 000 kr för projekttiden 2016-07-01-2019-06-30. Från landstinget söker man medfinansiering med totalt 2 000 000 kr. Övriga medfinansierare är Länsstyrelsen i Norrbotten och Längdmanska företagsfonden. Projektägaren AG Travel bidrar själv med 600 000 kr och de båda flygplatserna, Arvidsjaur flygplats och Lapland Airport med 300 000 kr vardera.

Projektets huvudaktiviteter

I projektet kommer en marknadsföringsplan att tas fram som ska vara ledande för det fortsatta arbetet. Inom ramen för projektet kommer marknadsanalyser och uppföljningsarbete att genomföras som ligger till grund för marknadsföringen samt omvärldsbevakning för anpassning till marknadens behov. Dessutom kommer regelbundna kundundersökningar att göras samt djupintervjuer med företag som är beroende av snabba och tillförlitliga persontransporter.

Mål

Projektets målsättning är att utveckla kundbasen så att flyglinjen med jettrafik kan bära sina egna kostnader efter projekttidens slut. Ett antal mätbara mål för projektet är:

- Bedömningen är att kunna erbjuda ca 95 000 flygstolar per år
- 73 procent passagerarbeläggning
- Minst tre uppstartsmöten tillsammans med samarbetspartners
- Minst tre evenemang per målgrupp
- 10 arbetsplatser ska ha köpt buntbiljetter
- Minst tre kundundersökningar under projekttiden
- Minst tre uppföljningsrapporter av flygtrafiken

Dessutom kommer projektet att utvärdera antalet nya företagsetableringar och nya arbetstillfällen som kan härledas till satsningen på den nya flyglinjen.

Förväntade resultat

Antalet flygresenärer förväntas öka och efter projekttidens slut vara på en nivå som möjliggör en jettrafik som kan bära sina egna kostnader.

Flyglinjen förväntas bidra till regionens utveckling och tillväxt genom nya företagsetableringar och nya arbetstillfällen. En tydlig effekt kring flyglinjen kommer att vara ökade möjligheter till arbetspendling och därmed en förstorad arbetsmarknad. Förväntningen är också att ökad medvetenhet om arbetskraftutbudet och karriärmöjligheter i regionen bidrar till högre sysselsättningsgrad genom arbetspendling, nya företagsetableringar och inflyttning.

Verksamhet efter projektperioden

Projektets målsättning är att utveckla kundbasen så att flyglinjen med jettrafik kan bära sina egna kostnader efter projekttidens slut.

Jämställdhetsintegrering i projektet

En jämn fördelning av kvinnor och män eftersträvas inom hela projektorganisationen. Projektets målgrupper har en könsfördelning som representerar både kvinnor och män. Projektet ska arbeta för att båda könen kompetens ska tas tillvara i regionen samt att kvinnors och mäns insatser ska värderas lika.

Yttrande och förslag till beslut

Projektet arbetar i enlighet med Regional utvecklingsstrategi för Norrbotten 2020 med insatsområde Livsmiljö genom att skapa förutsättningar för att fler investeringar och etableringar kommer till länet samt att stärka en attraktiv livsmiljö för att öka arbetskraftutbudet. Insatsområde Tillgänglighet genom att regionens konkurrenskraft och särskilt inlandets utvecklingsmöjlighet säkerställs genom flygtrafik till och från länet.

Genom bildandet av AG Travel AB och kommersiell anmälan för flyglinjen tar näringslivet initiativ för ett regionalt inflytande med utvecklad flygtrafik som därmed skapar bättre förutsättningar för regionens tillväxt. Med den kommersiella trafiken utökas tillgängligheten till regionen genom att jetflyg kan erbjudas året runt. Dessutom skapas utrymme för att påverka antal flygstolar, flygtider och biljettpris utifrån efterfrågan och regionens behov. Projektet bidrar till att skapa en långsiktig ekonomiskt hållbar trafik med

jetplan genom att utveckla en kundbas över hela året och därmed även skapa förutsättningar för näringslivets utveckling. Genom projektets målsättning, att få fler besökare till länet, bidrar projektet också till besöksnäringens målsättning om en fördubblad omsättning till 2020.

Mot den bakgrunden föreslås landstingsstyrelsen fatta följande beslut

- 1 Norrbottens läns landsting beviljar AG Travel AB medfinansiering med maximalt 2 000 000 kr till projektet Fly Lapland, under förutsättning att övriga finansiärer bidrar så att förväntade resultat kan uppnås.
- 2 Medlen anvisas ur anslaget för regionala utvecklingsmedel för 2016 med 337 500 kr, för 2017 med 662 500 kr, för 2018 med 662 500 kr och för 2019 337 500 kr.
- 3 Erhållna bidrag ska redovisas i samband med att bidraget rekvireras.
- 4 I all annonsering och övrig marknadsföring ska anges att projektet genomförs med stöd av Norrbottens läns landsting. Landstingets logotyp ska användas.
- 5 Lägesrapporter skall kontinuerligt redovisas samt att slutredovisning ska göras senast tre månader efter avslutat projekt.
- 6 Eventuell avvikelse från projektplan ska rapporteras till Norrbottens läns landsting. Då beviljade projekt inte genomförs enligt plan kan projektägare bli återbetalningsskyldig.

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Kenneth Backgård (NS), Anders Josefsson (M), Jens Sundström (L) samt Lars-Åke Mukka (C):

- Beslutsförslaget avslås.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation

Av Kenneth Backgård (NS), Dan Ankarholm (NS), Johnny Åström (NS), Doris Messner (NS), Lars-Åke Mukka (C), Jens Sundström (L) samt Anders Josefsson (M) till förmån för yrkande 2.

§ 132

Motion nr 1-16 om folkomröstning i storregionfrågan

Dnr 1424-16

Motionen

Väckt av Magnus Häggblad (SD):

Bakgrund:

Kommittédirektivet 2015:77 ”Ny indelning av län och landsting” lämnades den 2 Juli 2015 till en indelningskommitté bestående av två (!) personer. Denna församling gavs i uppdrag att utreda och effektivisera Sveriges läns och landstingsindelning. Underförstått så var målsättningen hela tiden att skära ned antalet administrationscentra för att därmed uppnå besparingar och effektiviseringar.

Den lilla kommittén har arbetat mot målet att uppnå ”bestående fördelar” genom att ta hänsyn till följande:

- Att bättre kunna tillvarata lokal särart inom områdena demografi, miljö och näring.
- Att bidra till en stabil ekonomi.
- Att stärka demokratin.

När man läst kravspecifikationen så frågar man sig snart hur man skall kunna uppnå detta nirvanaliknande tillstånd genom en omorganisation där inga nya medel planeras att tillskjutas.

Sveriges fyra nordligaste län skulle tillsammans vara större än Estland, Danmark, Nederländerna, Belgien, Slovenien, Cypern, Luxemburg och Malta tillsammans. Logiken i att bättre kunna tillvarata sin lokala särart genom att centralisera politiken till administrationscentra belägna i ett fåtal storstäder lyser därmed med sin frånvaro. Ett minskat antal politiker skulle medföra att landsbygden skulle få ännu svårare att bli representerade. Erfarenheter från region Västerbotten ger vid handen att inlandskommuner har fått oerhörda problem med att hävda sig efter ombildningen till Region. Tanken på att utöka detta till en storregion och inbilla sig att tingen plötsligt skulle fungera bättre framstår då som mer än måttligt naiv. Vi hoppas att ingen i framtiden ställer sig i TV och säger att man varit ”naiv” när all information hela tiden funnits tillgänglig.

Det ekonomiska läget för landstingen är tufft, och det finns inget som tyder på att ett hopslagande skulle lösa problematiken. Tvärtom menar Sverigedemokraterna att detta är en panikåtgärd som enbart drivs av ideologi och dogmatism. I verkligheten minskar den effektiva skattebasen fördelat på ytenhet. Betänk att Norrbotten, sin gleasa befolkning till trots, har större befolkning än både Jämtland och Västernorrland. Till ytan är Norrbotten däremot lika stort som de övriga tre länen tillsammans.

Det finns ingen demokrati i att försöka bilda storregion mellan val. Politiska beslut som direkt berör den enskildes demokratiska ställning kräver i vårt tycke en folkomröstning.

Vi Sverigedemokrater är övertygade om att det finns en norrländsk majoritet mot bildandet av en storregion.

Det är därför vår bestämda uppfattning att inget underlag finns för att fatta ett så pass omvälvande beslut. Tvärtom borde regeringen ta sitt ansvar och försöka lösa den grundläggande situationen innan man rusar vidare och skapar ytterligare problem.

Norrbottnens Läns Landsting bör eftersträva att sätta stopp för detta odemokratiska och ogenomtänkta beslut.

Därför yrkar Sverigedemokraterna på:

- Att NLL aktivt arbetar mot storregionsbildande.
- Att Norrbottens läns Landsting genomför en länstäckande folkomröstning angående storregionsbildande.

Yttrande och förslag till beslut

Hur den regionala nivån, d.v.s. län, landsting och regioner, bör organiseras i Sverige är en välutredd fråga i Sverige. De främsta och de mest omfattande statliga utredningarna är Regionberedningen (1995), Ansvarskommittén slutbetänkande (2007) och utredningen om statens regionala förvaltning (2012). Alla de utredningarna påtalar behoven av en ny indelning för att i framtiden ha möjlighet att möta de samhällsutmaningar som är kopplade till demografi, teknisk- och medicinsk utveckling. I de två senaste utredningarna föreslås att Sverige bör organiseras i färre län och landsting.

I Ansvarskommitténs slutbetänkande gavs möjlighet till en mycket bred remiss och majoriten av de yttranden som inkom var positiva till förslagen om större regioner. Därtill har det under hösten 2015 skett ytterligare ett remissförfarande som handlade om Ansvarskommitténs utgångspunkter som grund för indelning i nya län och regioner. Det rådde fortfarande en stor samstämmighet kring utgångspunkterna om behoven av större regioner.

Regeringen tillsatte i juli 2015 den statliga utredningen Indelningskommittén (Dir. 2015:77) med uppdraget att föreslå väsentligt färre län och landsting och att arbetet ska utgå från Ansvarskommitténs slutbetänkande och utredningen om statens regionala förvaltning. Det betyder att kommitténs arbete grundas på ett gediget utredningsmaterial.

För ett litet landsting som Norrbotten sett utifrån befolkning och skatteunderlag är samarbete med andra landsting och regioner ett måste för att klara uppdraget gentemot medborgarna. I en större region kan vi kraftsamla för vår region. Att gemensamt och samlat framföra vår regions ståndpunkter i syfte att påverka staten och andra regioner ger starkare förutsättningar för vår region. Den offentliga verksamheten behöver rustas för framtida behov för att vi ska kunna ge välfärd till medborgarna.

Av kommittédirektivet framgår bl.a. att kommittén senast den 29 februari 2016 ska lämna en delredovisning till regeringen som innefattar en lägesbeskrivning av dialogen med berörda parter, förslag på den fortsatta processen och en redogörelse för behovet av eventuella kompletteringar av uppdraget. Av direktivet framgår vidare att kommittén ska lämna en motsvarande delredovisning senast den 31 januari 2017. Om kommittén finner att det är möjligt att genomföra en eller flera indelningsändringar som kan träda i kraft den 1 januari 2019 ska kommittén lämna ett delbetänkande senast den 30 juni 2016. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 augusti 2017.

Indelningskommittén presenterade den 9 mars 2016 ett diskussionsunderlag i form av en karta. I denna har kommittén utifrån deras arbete gjort en ny in-

delning av Sverige med väsentligt färre län och landsting. Av underlaget framgår en indelning av Sverige som innebär 6 nya län.

Något betänkande har inte lämnats från Indelningskommittén, Regeringen. Kommittén har endast lämnat ett diskussionsunderlag. Frågan om storregion har således inte formulerats i något betänkande. I dagsläget finns ingen kännedom om hur initiativet kommer att vara formulerat eller avgränsat eller när det kommer.

Att yrka folkomröstning i en fråga som ännu inte är formulerat i något betänkande är inte möjligt. Mot den bakgrunden föreslår landstingsstyrelsen att landstingsfullmäktige beslutar:

- Motionen avslås.
-

Yrkanden och propositionsordning

Yrkande 1

Maria Stenberg (S):

- Beslutsförslaget bifalls.

Yrkande 2

Jens Sundström (L):

- Motionen bifalls.

Yrkande 3

Kenneth Backgård (NS):

- Yrkande 1 i motionen bifalls.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att yrkande 1 vinner majoritet.

Beslut

Enligt beslutsförslaget.

Reservation 1

Av Jens Sundström (L) till förmån för yrkande 2.

Reservation 2

Av Kenneth Backgård (NS), Dan Ankarholm (NS), Johnny Åström (NS) och Doris Messner (NS) till förmån för yrkande 3.

§ 133

Landstingsstyrelsens rapport

Dnr 5-16

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsens rapport enligt bilaga.

Beslut

Rapporten lämnas till landstingsfullmäktige den 21-22 juni.